

20ปีแห่งความล้มเหลว

จีเอ็มโอกับคำสัญญาลม ๆ แล้ง ๆ

มายาคติเจ็ดประการ และความจริงที่ถูกปกปิด

มายาคติ 1: พืชดัดแปลงพันธุกรรมเป็นอาหารเพื่อเลี้ยงคนได้ทั่วโลก

ความจริง: ไม่มีพืชดัดแปลงพันธุกรรมชนิดใดที่ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต พืชดัดแปลงพันธุกรรมคือการประยุกต์อย่างดัดแปลงเพื่อแก้ปัญหาความหิวโหยและการขาดสารอาหาร นี่เป็นเพียงการส่งเสริมรูปแบบการเกษตรเชิงอุตสาหกรรมที่ล้มเหลวในการผลิตอาหารให้กับคนทั่วโลก

มายาคติ 2: พืชดัดแปลงพันธุกรรมเป็นกุญแจสำคัญต่อการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

ความจริง: พืชดัดแปลงพันธุกรรมล่าช้ากว่าการผสมพันธุ์ตามธรรมชาติในแง่การพัฒนาความหลากหลายของสายพันธุ์เพื่อให้สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศนั้นต้องอาศัยแนวทางการเกษตรที่ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน ไม่ใช่ระบบการเกษตรที่ลดทอนความสำคัญของปัจจัยรอบตัวซึ่งพืชดัดแปลงพันธุกรรมถูกพัฒนามาเพื่อใช้กับระบบนี้

มายาคติ 3: พืชดัดแปลงพันธุกรรมปลอดภัยต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

ความจริง: ไม่มีโปรแกรมการติดตามเผื่อระวังผลกระทบต่อด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในระยะยาว หรือมีไม่เพียงพอ นักวิชาการอิสระเปิดเผยว่าถูกปฏิเสธไม่ให้เข้าถึงวัตถุดิบสำหรับการวิจัย

มายาคติ 4: พืชดัดแปลงพันธุกรรมทำให้การอารักขา*พืชเป็นเรื่องง่าย

ความจริง: เพียงไม่กี่ปีหลังจากการนำพืชดัดแปลงพันธุกรรมที่สามารถต้านทานสารกำจัดวัชพืชมาใช้ก็เกิดวัชพืชที่ดื้อยาและแมลงที่ดื้อยาขึ้น (superpests) ทำให้ต้องใช้สารกำจัดศัตรูพืชเพิ่มมากขึ้น

มายาคติ 5: พืชดัดแปลงพันธุกรรมช่วยให้เกษตรกรมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น

ความจริง: ราคาเมล็ดพันธุ์พืชดัดแปลงพันธุกรรมถูกควบคุมโดยเจ้าของสิทธิบัตรและราคาได้พุ่งทะยานขึ้นตลอดช่วงยี่สิบปีที่ผ่านมา การเกิดขึ้นของวัชพืชที่ต้านทานสารกำจัดวัชพืชและแมลงที่ดื้อยาเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายให้กับเกษตรกรทำให้กำไรยิ่งลดน้อยลง

มายาคติ 6: พืชดัดแปลงพันธุกรรมสามารถอยู่ร่วมกับระบบเกษตรกรรมอื่นได้

ความจริง: พืชดัดแปลงพันธุกรรมสามารถปนเปื้อนพืชที่ไม่ใช่พืชดัดแปลงพันธุกรรมได้ มีการบันทึกว่ามีการปนเปื้อนจากพืชดัดแปลงพันธุกรรมเกิดขึ้นทั่วโลกเกือบ 400 ครั้ง การทำเกษตรให้ปลอดจากการดัดแปลงพันธุกรรมเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายให้กับเกษตรกร และบางครั้งก็เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้

มายาคติ 7: การดัดแปลงพันธุกรรมคือนวัตกรรมที่ดีที่สุดของระบบอาหาร

ความจริง: การผสมพันธุ์พืชตามปกติวิธีที่ไม่อาศัยการดัดแปลงพันธุกรรมได้สร้างคุณลักษณะที่พืชดัดแปลงพันธุกรรมกล่าวอ้างไว้ก่อนแล้ว ไม่ว่าจะเป็นความต้านทานโรค ความทนทานต่อน้ำท่วมและความแห้งแล้งพืชดัดแปลงพันธุกรรมไม่ได้เป็นเพียงแต่นวัตกรรมที่ไร้ประสิทธิภาพแต่ยังเป็นการปิดกั้นนวัตกรรม เนื่องจากเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นสิทธิของบริษัทข้ามชาติเพียงไม่กี่บริษัท

* การอารักขาพืช คือการใช้เครื่องมือเพื่อป้องกันและปราบศัตรูพืช

20 ปีแห่งความล้มเหลว

เหตุใดพืชตัดแปลงพันธุกรรมจึงให้ผลตามที่ให้สัญญาไว้ไม่ได้

20 ปีที่แล้วพืชตัดแปลงพันธุกรรมชนิดแรกถูกปลูกขึ้นในสหรัฐอเมริกาพร้อมกับคำมั่นสัญญาอันน่าตื่นตาตื่นใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีชนิดใหม่นี้ ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาคำสัญญาเหล่านั้นเพิ่มมากขึ้น แต่พืชตัดแปลงพันธุกรรมไม่ได้ให้ผลตามที่สัญญาไว้แต่เรื่องเดียว เทคโนโลยีนี้ไม่เพียงแต่ควรที่จะทำให้ระบบอาหารและระบบเกษตรง่ายขึ้น ปลอดภัยขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ยังถูกโฆษณาให้เชื่อว่า สามารถเลี้ยงคนทั้งโลก และต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศได้

คำสัญญาอาจมีมากขึ้นแต่ความนิยมในพืชตัดแปลงพันธุกรรมกลับลดลง ทั้งที่อุตสาหกรรมอันทรงพลังลี้ลับนี้ให้ผลการตลาดสนับสนุนการตัดแปลงพันธุกรรมมานานถึง 20 ปีแล้ว **แต่เทคโนโลยีการตัดแปลงพันธุกรรมได้รับการยอมรับจากประเทศเพียงหยิบมือเดียวซึ่งเป็นพืชเพียงไม่กี่ชนิด** พื้นที่ปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรมมีเพียงร้อยละ 3 ของพื้นที่ทำการเกษตรทั่วโลก² ตัวเลขจากอุตสาหกรรมการตัดแปลงพันธุกรรมแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 90 ของพื้นที่ปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรมทั่วโลกมีอยู่ในเพียง 5 ประเทศเท่านั้น และเกือบร้อยละ 100 ของพืชตัดแปลงพันธุกรรมเหล่านี้เป็นพืชเพียง 2 ชนิดเท่านั้น หนึ่งคือพืชที่ต้านทานยากำจัดวัชพืช สองคือพืชที่ผลิตพืชฆ่าแมลงได้³ ในขณะเดียวกันทุกภูมิภาคทั่วโลกก็ต่อต้านพืชตัดแปลงพันธุกรรม ผู้บริโภคชาวยุโรปไม่บริโภคอาหารตัดแปลงพันธุกรรม⁴ และข้าวโพดตัดแปลงพันธุกรรมที่ปลูกในยุโรปแม้เพียงชนิดเดียว⁵ ประเทศในเอเชียส่วนใหญ่จะปลอดภัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมอินเดียกับจีนมีพื้นที่ปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรม แต่ส่วนใหญ่เป็นพืชที่ไม่ใช่อาหาร นั่นก็คือ ฝ้าย⁶ และในทวีปแอฟริกา มีเพียง 3 ประเทศเท่านั้นที่ปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรม⁷ **กล่าวง่ายๆ ก็คือ พืชตัดแปลงพันธุกรรมไม่ได้เลี้ยงคนทั้งโลก**

ทำไมพืชตัดแปลงพันธุกรรมจึงไม่ประสบความสำเร็จดังที่ภาคอุตสาหกรรมกล่าวอ้างไว้ ในขณะที่คำมั่นสัญญาได้ขยายออกไปหลักฐานที่แสดงว่าพืชตัดแปลงพันธุกรรมเป็นการประยุกต์ที่ล้มเหลวต่อความท้าทายต่างๆ ที่ระบบอาหารและเกษตรโลกกำลังเผชิญอยู่ ก็มีให้เห็นมากขึ้นเรื่อยๆ เช่นกัน คำสัญญาต่างๆ เหล่านี้ได้รับการพิสูจน์แล้วว่า **เป็นเพียงมายาคติ** ประโยชน์บางอย่างไม่สามารถเกิดขึ้นได้จริงเมื่อจีเอ็มโออยู่นอกห้องทดลอง และประโยชน์อื่นๆ จะหายไปเมื่อเจอกับความซับซ้อนของระบบนิเวศเกษตรในโลกแห่งความเป็นจริงและความต้องการในชีวิตจริงของเกษตรกร อันที่จริงแล้ว **พืชตัดแปลงพันธุกรรมกลับไปสนับสนุนแนวทางที่ไม่สมบูรณ์ของการเกษตรเชิงอุตสาหกรรม** เพราะพืชตัดแปลงพันธุกรรมออกแบบมาสำหรับการเกษตรเชิงเดี่ยวที่ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง ปล่อยก๊าซเรือนกระจกปริมาณมหาศาล (carbon footprint) สร้างภาระทางเศรษฐกิจให้กับเกษตรกรรายย่อย และล้มเหลวในเรื่องการผลิตอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการดีต่อสุขภาพ และปลอดภัยให้กับผู้ที่ต้องการ

ดังนั้นจึงถึงเวลาแล้วที่จะตั้งคำถามต่อมายาคติที่อุตสาหกรรมจีเอ็มโอสร้างขึ้น และบันทึกข้อผิดพลาดและข้อจำกัดของเทคโนโลยีนี้ มายาคติเกี่ยวกับประโยชน์ของพืชตัดแปลงพันธุกรรม 7 ประการสำคัญ จะถูกยกขึ้นมาเปรียบเทียบกับหลักฐานในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา :

- มายาคติ 1:** พืชตัดแปลงพันธุกรรมเป็นอาหารเพื่อเลี้ยงคนได้ทั้งโลก
- มายาคติ 2:** พืชตัดแปลงพันธุกรรมเป็นกุญแจสำคัญต่อการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
- มายาคติ 3:** พืชตัดแปลงพันธุกรรมปลอดภัยต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม
- มายาคติ 4:** พืชตัดแปลงพันธุกรรมทำให้การอารักขาพืชเป็นเรื่องง่าย
- มายาคติ 5:** พืชตัดแปลงพันธุกรรมช่วยให้เกษตรกรมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น
- มายาคติ 6:** พืชตัดแปลงพันธุกรรมสามารถอยู่ร่วมกับระบบเกษตรกรรมอื่นได้

ถึงเวลาแล้ว ที่เราจะตั้งข้อสงสัยต่อแนวคิดที่ว่าเทคโนโลยีการตัดแปลงพันธุกรรมเป็นนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์ที่จะตอบโจทยความท้าทายที่ระบบอาหารกำลังเผชิญอยู่ได้ดีที่สุด หลักฐานแสดงให้เห็นว่า นวัตกรรมสำหรับระบบอาหารที่ยั่งยืนและมั่นคงแท้จริงนั้นไม่ได้อยู่ในกำมือของบริษัท และนวัตกรรมเหล่านี้จะถูกมองข้ามไปหากเรายังคงติดกับอยู่ในความซับซ้อนของอุตสาหกรรมเกษตรและการตัดแปลงพันธุกรรม ดังนั้น การจัดการกับอภิปรายมายาคติข้อสุดท้ายจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก :

- มายาคติ 7:** การตัดแปลงพันธุกรรมคือนวัตกรรมที่ดีที่สุดของระบบอาหาร

มายาคติที่ 1.1

“พืชตัดแปลงพันธุกรรมให้ผลผลิตสูงกว่า”

× เทคโนโลยีชีวภาพ (จีเอ็ม) ช่วยให้ปลูกได้ผลผลิตที่สูงขึ้นเรื่อยๆ โดยการทำให้พืชต้านทานการเข้าทำลายของแมลง หรือโดยการใช้ยากำจัดวัชพืชเพื่อควบคุมวัชพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ซินเจนทา⁸

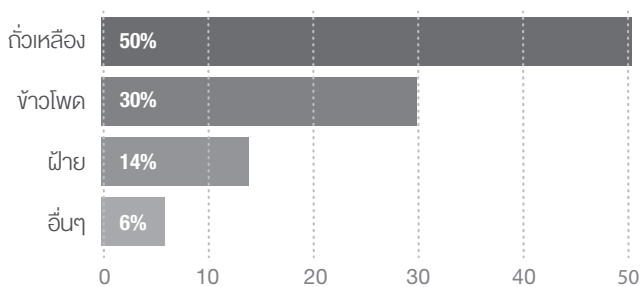
× พืชตัดแปลงพันธุกรรมช่วยเพิ่มผลผลิตให้กับเกษตรกร ลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและเชื้อเพลิงฟอสซิล และมีคุณค่าทางโภชนาการ

มอนซานโต้⁹

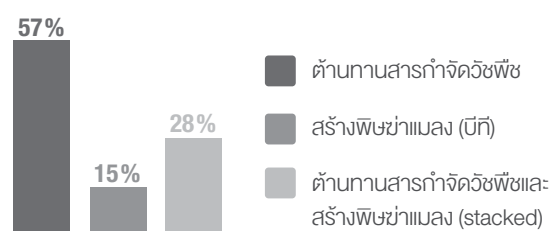
ความเป็นจริง

i ไม่มีพืชตัดแปลงพันธุกรรมชนิดใดที่ออกแบบมาเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นไม่ได้มาจากเทคโนโลยีการตัดแปลงพันธุกรรม แต่มาจากพันธุ์พืชคุณภาพสูงที่ผลิตขึ้นด้วยวิธีการปรับปรุงพันธุ์แบบเดิมโดยลักษณะของการตัดแปลงพันธุกรรมถูกเพิ่มเข้าไปทีหลัง คุณลักษณะพิเศษของพืชตัดแปลงพันธุกรรมได้ถูกจำแนกออกมา ทั้งๆ ที่ยังไม่มีหลักฐานที่ชัดเจน ตัวอย่างเช่น พืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ผลิตสารพิษฆ่าแมลงได้เองสามารถทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นได้เพียงชั่วคราวด้วยการลดความสูญเสียที่เกิดจากแมลงศัตรูพืชในปีที่มีการระบาดของสูง (ผลผลิตไม่ได้เพิ่มขึ้น แต่ลดความสูญเสียจากการทำลายของแมลง)

พืชตัดแปลงพันธุกรรม – แสดงเป็นร้อยละของพื้นที่ปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรมทั้งหมด¹⁵



ลักษณะเฉพาะของการตัดแปลงพันธุกรรม – แสดงเป็นร้อยละของพื้นที่ปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรมทั้งหมด¹⁶



มายาคติที่ 1 “เราต้องการพืชตัดแปลงพันธุกรรมเพื่อเลี้ยงคนทั้งโลก”

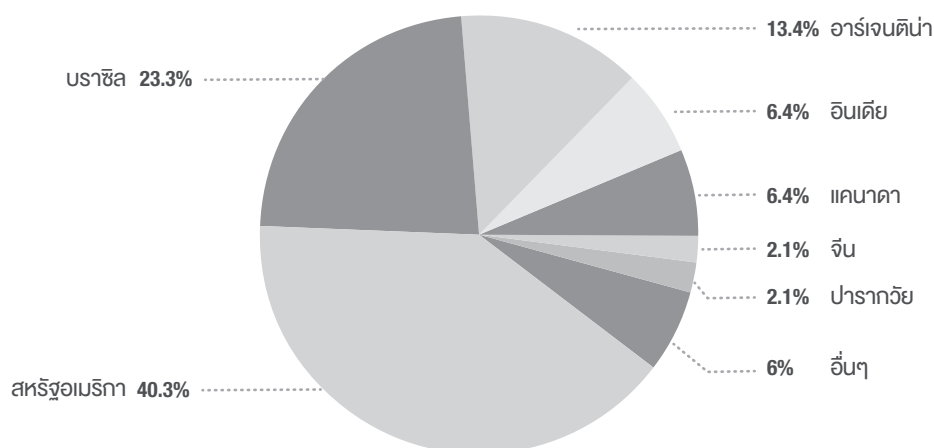
ไม่มีพืชตัดแปลงพันธุกรรมชนิดใดที่ออกแบบขึ้นมาเพื่อเพิ่มผลผลิต หลักฐานที่บ่งชี้ว่าพืชตัดแปลงพันธุกรรมให้ผลผลิตมากกว่าพืชที่ปรับปรุงพันธุ์แบบเดิมนั้นยังคงไม่มีข้อสรุป¹⁰ การที่พืชให้ปริมาณผลผลิตต่างกับนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของพืช ประเทศ/ภูมิภาค และสภาพท้องถิ่นอื่นๆ เช่น แผลงศัตรูพืชในปีนั้นๆ การฝึกอบรมของเกษตรกร เป็นต้น ผลผลิตของพืชตัดแปลงพันธุกรรมเพิ่มขึ้นได้จากการลดความสูญเสียในปีที่แมลงระบาดหนักเท่านั้น และผลนี้ไม่ยั่งยืน เพราะพืชที่ผลิตพืชฆ่าแมลงได้นี้ก่อให้เกิดแมลงที่ดื้อยา (ดูมายาคติที่ 4.2) การศึกษาผลผลิตของพืชตัดแปลงพันธุกรรมนั้นมักจะไม่ได้แยกผลกระทบของเทคโนโลยีการตัดแปลงพันธุกรรมออกจากตัวแปรอื่นๆ หรือไม่ทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่การเกษตรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

พื้นที่การเกษตรที่แบกรับต้นทุนที่สูงขึ้นจากพืชตัดแปลงพันธุกรรมได้มักจะเป็นแปลงที่ใหญ่ที่สุดและมีความสามารถในการแข่งขันสูงที่สุด ในขณะที่เกษตรกรที่ไม่ใช้การตัดแปลงพันธุกรรมที่ถูกนำมาเปรียบเทียบนั้นอาจจะขาดฐานะทางการเงิน การฝึกอบรมและทรัพยากร¹¹ การตัดแปลงพันธุกรรมไม่ได้ทำให้ความสามารถในการให้ผลผลิตของพืชเพิ่มขึ้น (เช่น ผลผลิตสูงสุดที่เป็นไปได้) เพราะสิ่งนี้ขึ้นอยู่กับแม่พันธุ์ที่ถูกใส่ยีนเข้าไปมากกว่า¹² ในทางกลับกันกระบวนการตัดต่อยีนทำให้ผลผลิตลดลง เช่น ถั่วเหลืองจีเอ็มราวด์อัฟเฟคต์ซึ่งผลิตขึ้นโดยบริษัทมอนซานโต้ให้ผลผลิตน้อยกว่าถั่วเหลืองลักษณะดีพันธุ์ล่าสุดที่ปรับปรุงพันธุ์แบบเดิม สาเหตุนี้อาจเกิดจากตัวยีน กระบวนการที่ใช้ตัดต่อยีน หรือความแตกต่างในแม่พันธุ์¹³

ในขณะเดียวกับการเปรียบเทียบระดับภูมิภาคแสดงให้เห็นว่า ผลผลิตข้าวโพดเฉลี่ยต่อไร่ของประเทศไทยประจําวันตํสูงกว่าระบบข้าวโพดตัดแปลงพันธุกรรมที่ครอบคลุมพื้นที่ในสหรัฐอเมริกา และยุโรปตะวันตกก็มีผลผลิตไร่ชัด*ที่เหนือกว่าไร่ชัดตัดแปลงพันธุกรรมในแคนาดา สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่า ภายใต้สภาพที่คล้ายคลึงกัน เมล็ดพันธุ์ที่ปราศจากการตัดแปลงพันธุกรรมบวกกับวิธีการจัดการพืชในยุโรปตะวันตกสามารถทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นมากกว่าระบบการตัดแปลงพันธุกรรม¹⁴

*เมล็ดใช้สํกัดทำนํ้ามัน

มีพืชตัดแปลงพันธุกรรมปลูกในประเทศใดบ้าง³⁰



มายาคติที่ 1.2

“พืชัดดแปลงพันธุกรรมเพิ่มความมั่นคงทางอาหารให้โลกทั้งใบได้”

✘ หลายคนที่ศึกษาเรื่องนี้เห็นพ้องต้องกันว่า การดัดแปลงพันธุกรรมสามารถผลิตอาหารเพียงพอสำหรับเลี้ยงคน 9 พันล้านคนบนรอยเท้าทางการเกษตร (agricultural footprint) ที่เป็นอยู่ (agricultural footprint หมายถึง ความต้องการใช้พื้นที่ ทรัพยากร และการปล่อยของเสียและก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์)

โรเบิร์ต เพรลีย์
รองประธานบริหาร
ของมอนซานโต¹⁷

ความเป็นจริง

i พืชัดดแปลงพันธุกรรมไม่ได้ตอบโจทย์เรื่องความมั่นคงทางอาหาร การดัดแปลงพันธุกรรมไม่ได้ใส่ใจต่อความต้องการของชุมชนเกษตรขนาดเล็ก ผู้ซึ่งวิถีชีวิตของเขาคือ กุญแจสู่ความมั่นคงทางอาหาร ในทางกลับกันพืชัดดแปลงพันธุกรรมถูกปลูกเป็นสินค้าเพื่อการส่งออกในปริมาณมหาศาลสู่ประเทศพัฒนาแล้ว และประเทศที่กำลังเติบโตทางเศรษฐกิจเพียงไม่กี่ประเทศเท่านั้น นับเป็นการส่งเสริมรูปแบบการเกษตรเชิงอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าในปริมาณมากๆ ให้กับตลาดโลก แต่ล้มเหลวที่จะเลี้ยงประชากรทั้งโลก

เกษตรกรรายย่อยมีอยู่ประมาณ 500 ล้านคนทั่วโลก พวกเขาทำให้คน 2 พันล้านคนดำรงชีวิตอยู่ได้ และผลิตอาหารร้อยละ 80 ให้กับเอเชียและแอฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮารา¹⁸ ชุมชนเหล่านี้เป็นชุมชนที่ประจักษ์ต่อความหิวโหยและความยากจนมากที่สุด ความมั่นคงทางอาหารขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะเข้าถึงแหล่งทรัพยากรและตลาดของชุมชนเหล่านี้ เพื่อให้ชีวิตของพวกเขามั่นคง และเพื่อผลิตอาหารที่หลากหลายและมีคุณค่าทางโภชนาการให้กับชุมชนท้องถิ่น พืชัดดแปลงพันธุกรรมไม่ได้ออกแบบมาเพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านี้ เพราะการพัฒนาระบบการดัดแปลงพันธุกรรมพุ่งเป้าไปที่พืชสินค้าเพียง 2 ชนิดเท่านั้น คือ ถั่วเหลืองและข้าวโพด พื้นที่ปลูกพืชสองชนิดนี้รวมกันคิดเป็นร้อยละ 80 ของพื้นที่ปลูกพืชัดดแปลงพันธุกรรมทั่วโลก¹⁹ ลักษณะของดัดแปลงพันธุกรรมที่พบมากที่สุดคือ ต้านทานยากำจัดวัชพืช ซึ่งถูกออกแบบมาให้ใช้ในการเกษตรแบบเชิงเดี่ยวขนาดใหญ่ (ดูมายาคติข้อที่ 2) การผลิตพืชัดดแปลงพันธุกรรมนำมาซึ่งต้นทุนการผลิตที่สูงและถาวร (ดูมายาคติข้อที่ 5) สิ่งนี้ยังทำให้พืชัดดแปลงพันธุกรรมไม่เหมาะสมกับความต้องการของเกษตรกรรายย่อยมากขึ้น อันที่จริงแล้ว ร้อยละ 90 ของพื้นที่ปลูกพืชัดดแปลงพันธุกรรมทั่วโลกอยู่ในสหรัฐอเมริกา แคนาดา และประเทศที่กำลังเติบโตทางเศรษฐกิจอีก 3 ประเทศ ได้แก่ บราซิล อาร์เจนตินา และอินเดีย²⁰ อย่างไรก็ตาม ในอินเดียพืชัดดแปลงพันธุกรรมเพียงชนิดเดียวที่เกษตรกรรายย่อยปลูกกันมากก็คือฝ้าย ซึ่งไม่ใช่พืชอาหาร ในอาร์เจนตินาถั่วเหลืองดัดแปลงพันธุกรรมได้รับความนิยมก็เพราะเกษตรกรรายใหญ่กว่าวันซื้อที่ดิน และไล่ที่เกษตรกรรายเล็กกว่า นอกจากนั้นยังเป็นการทำลายสิ่งแวดล้อมอีกด้วย²¹

แบบแผนของการผลิตพืชัดดแปลงพันธุกรรมเหล่านี้จึงคุกคามสิ่งแวดล้อมและฐานทรัพยากรของเกษตรกรรายย่อยที่ผลิตอาหารให้แก่ระบบอาหารท้องถิ่น ความหมายก็คือ แม้ว่าพืชัดดแปลงพันธุกรรมอาจถูกสร้างขึ้นมาเพื่อเพิ่มผลผลิตทั่วโลกของพืชหลักไม่กี่ชนิด (ซึ่งดูเหมือนจะไม่ได้เป็นเช่นนั้น) (ดูมายาคติ 1.1) แต่ก็ไม่ได้สร้างความมั่นคงทางอาหารขึ้นมา กุญแจดอกสำคัญที่จะไขปัญหาความหิวโหยคือ การสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตให้กับชุมชนที่ขาดความมั่นคงทางอาหารไม่ใช่ผลิตสินค้าจำนวนมหาศาลออกมาเพื่อป้อนห่วงโซ่อุปทานระดับโลกด้วยวิธีการที่เป็นบ่อนทำลายชีวิตความเป็นอยู่ระบบอาหาร และฐานทรัพยากรธรรมชาติ

มายาคติที่ 1.3

“พืชตัดแปลงพันธุกรรม ถูกออกแบบเพื่อให้ได้ผลดี ในประเทศกำลังพัฒนา”

✘ เมล็ดพันธุ์ที่ได้มาจากการดัดแปลง พันธุกรรมจะให้ผลผลิตที่ดีกว่า กนแล้ง และทนเค็มได้ดีกว่า และ ถ้าพืชสูงแล้วปลอดภัย ประเทศในแอฟริกาจะเป็นหนึ่งใน ประเทศที่ได้รับผลประโยชน์สูงสุด

บิล เกตส์²²

ความเป็นจริง

❗ โครงการ ‘พืชตัดแปลงพันธุกรรม เพื่อแอฟริกา’ นั้นห่างไกลจากสิ่งที่ สัญญาเอาไว้มาก ความพยายามที่จะ พัฒนาพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ กทนทานต่อสภาพภูมิอากาศแบบต่างๆ กนแล้ง และให้คุณค่าทางโภชนาการ สูงเพื่อประเทศกำลังพัฒนานั้น ก่อให้เกิดค่าใช้จ่าย ความซับซ้อน และความล่าช้า และมักจะลงเอยด้วย การเบนความสนใจไปที่พืชแบบปกติ การดัดแปลงพันธุกรรมถูกออกแบบ มาเพื่อโรงงานขนาดใหญ่ในประเทศ พัฒนาแล้ว และไม่สามารถปรับใช้ ให้เกิดประโยชน์แก่ระบบเกษตรและ อาหารในประเทศกำลังพัฒนาได้

ความพยายามที่จะพัฒนาพืชตัดแปลงพันธุกรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อประเทศในแอฟริกาไม่ก่อให้เกิดผลใดๆ โครงการใหญ่ โครงการหนึ่งของสถาบันวิจัยทางการเกษตรของเคนยา (KARI) นำเทคโนโลยีที่มอนซานโต้บริจาคให้มาใช้พัฒนา มันฝรั่งหวานดัดแปลงพันธุกรรมที่ให้ผลผลิตสูงและต้านทานไวรัส เพื่อให้เกษตรกรที่ทำการผลิตเพื่อยังชีพปลูก อย่างไรก็ตาม มันฝรั่งนั้นให้ผลที่เยี่ยมมากในการทดลองภาคสนาม²³ และโครงการถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าทุ่มเทพัฒนาสายพันธุ์ที่ถูกดัดแปลงเพียงสายพันธุ์เดียว แทนที่จะสร้างความต้านทานให้กับสายพันธุ์ที่ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นได้แล้ว²⁴ ในขณะเดียวกันโครงการข้าวโพดต้านทานแมลงเพื่อแอฟริกา (IRMA) ซึ่งให้ทุนโดยบริษัทซินเจนทาเพื่อ แจกพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ปลอดสิทธิบัตรให้กับเกษตรกร ก็ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ความกังวลเรื่องทรัพย์สินทาง ปัญญาอันเนื่องมาจากข้อจำกัดของการอนุญาตให้ใช้สิทธิซึ่งอยู่เบื้องหลังการพัฒนาเทคโนโลยี และคำถามที่ว่าเกษตรกร จะเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ปลูกต่อได้หรือไม่²⁵ ทำให้เกิดความล่าช้าและกลับนำไปสู่การอนุมัติให้ใช้พืชตัดแปลงพันธุกรรม ที่มีอยู่ของมอนซานโต้ และการยุติการพัฒนาการดัดแปลงพันธุกรรมแบบอิสระ โดยในระยะสุดท้าย (ปี พ.ศ.2552-2556) โครงการเปลี่ยนเป้าหมายไปที่พันธุ์พืชปกติ²⁶ ในทางกลับกัน การปรับปรุงพันธุ์แบบปกติทำให้เกิดสายพันธุ์ กนแล้งสายพันธุ์ใหม่ๆ กว่า 150 สายพันธุ์ภายใต้โครงการข้าวโพดทนแล้งเพื่อแอฟริกา ในขณะที่พันธุ์พืชตัดแปลง พันธุกรรมที่ทนแล้งได้นั้นยังคงห่างไกลความเป็นจริงอยู่อีกหลายมุม²⁷

ที่อื่นๆ ในโลกมีโฆษณาชวนเชื่อเกี่ยวกับพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ให้คุณค่าทางโภชนาการแล้ว แม้ว่าจะยังไม่มี การจำหน่ายพืชเหล่านั้นในเชิงพาณิชย์ พืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ถูกดัดแปลงคุณค่าทางโภชนาการยังอยู่ในขั้นวิจัย และพัฒนา โครงการเหล่านี้ยังต้องใช้เวลาอีกนานกว่าจะได้รับพิจารณาให้ขายในเชิงพาณิชย์ได้ พืชตัดแปลงพันธุกรรม ที่รู้จักกันดีที่สุดในกลุ่มนี้คือ ข้าวสีทองดัดแปลงพันธุกรรม ที่ถูกตัดต่อยีนเพื่อผลิตเบต้าแคโรทีนซึ่งจะเปลี่ยนเป็น วิตามินเอในร่างกายมนุษย์ ข้าวสีทองถูกโฆษณาว่าเป็นทางแก้ปัญหาการขาดสารอาหารรองในประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศในเอเชียอื่นๆ ที่มีข้าวเป็นพืชอาหารหลัก อย่างไรก็ตามทุกๆ ที่พัฒนามา 20 ปีแล้ว โครงการนี้ยังอยู่แค่ ในห้องทดลองและเผชิญกับความล้มเหลวทางเทคนิคมาเป็นระลอก²⁸ ยิ่งไปกว่านั้น ฝักผลไม้ท้องถิ่น เช่น มะม่วง มินเทศหวาน สามารถรับมือกับปัญหาการขาดสารอาหารรองได้อยู่แล้ว ด้วยการช่วยให้มีอาหารที่หลากหลาย และสมดุล²⁹ ไม่ใช่การโฆษณาพืชมหัศจรรย์เพียงตัวเดียวใดๆ

มายาคติที่ 2 “พืชดัดแปลงพันธุกรรมเป็นกุญแจสำคัญต่อการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ”

มายาคติที่ 2.1

“พืชดัดแปลงพันธุกรรมต้านทานสภาวะอากาศอันวิกฤติได้”



ผลิตภัณฑ์ล่าสุดกำลังถูกพัฒนาขึ้น เพื่อให้ผู้ปลูกต้องกรกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อย่างเช่นความแห้งแล้งและภาวะดินเค็มที่กำลังเพิ่มขึ้นได้

ซินเจนทา³¹



...เรารู้ว่าการดัดแปลงพันธุกรรมเป็นคำตอบสำหรับปัญหาบางอย่างที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั่วโลก เช่น ความต้องการพืชที่ใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น หรือต้านทานแมลงได้ดีขึ้น

โรเบิร์ต เพรลีย์
รองประธานบริหาร
ของมอนซานโต้³²

ความเป็นจริง



พันธุวิศวกรรมไม่ได้ผลิตพืชที่ทนน้ำท่วมหรือทนอุณหภูมิสูง อีกทั้งยังล่าช้ากว่าการปรับปรุงพันธุ์พืชแบบปกติในการพัฒนาพันธุ์พืชที่ช่วยภาคเกษตรกรรมจัดการรับมือกับปัญหาสภาพภูมิอากาศโลกที่แปรปรวน ที่แย่ที่สุดแล้วการปรับตัวให้เข้ากับสภาพภูมิอากาศไม่ได้อยู่ที่การใส่ยีนป้องกันภัยแล้ง แต่ขึ้นอยู่กับวิถีเกษตรที่สนับสนุนความหลากหลายและการบำรุงหล่อเลี้ยงดิน รวมไปถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างยีนหลายๆ ยีน ซึ่งพืชจะพัฒนาขึ้นเองในช่วงเวลาที่เกิดวิกฤติทางสภาพภูมิอากาศขึ้นจริง

นับตั้งแต่พืชดัดแปลงพันธุกรรมชนิดแรกถูกปลูกในเชิงพาณิชย์เมื่อ 20 ปีที่แล้ว เกษตรกรก็ยังคงรอคอยพืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ทนทานต่อสภาพภูมิอากาศผิดปกติ เช่น น้ำท่วม อุณหภูมิสูง ในขณะที่ถั่ว ข้าวโพด และข้าวที่ปรับปรุงพันธุ์แบบเดิมอย่างชาญฉลาดได้รับการผลิตออกมาแล้วหลากหลายสายพันธุ์³³ โครงการ “ข้าวโพดประหยัดน้ำเพื่อแอฟริกา” อันโด่งดังก็ยังไม่สามารถผลิตสายพันธุ์ดัดแปลงพันธุกรรมที่ให้ผลตามต้องการได้³⁴ ภาคอุตสาหกรรมก็ยังไม่สามารถทำตามสัญญาที่จะผลิตเมล็ดพันธุ์ดัดแปลงพันธุกรรมเพื่อแก้ปัญหาดินเค็ม โรคพืช หรือความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศได้ เหตุผลก็คือพันธุวิศวกรรมเป็นเครื่องมือที่ผลิตพันธุวิศวกรรมนั้นจำกัดอยู่แค่การตัดต่อยีนใส่เข้าไปหนึ่งหรือไม่ก็ยีน โดยไม่ได้ควบคุมเวลาและขอบเขตของการแสดงออกของยีนอย่างชำนาญ อย่างไรก็ตามสายพันธุ์ที่ทนแล้งนั้นซับซ้อน ต้องเกิดจากการทำงานร่วมกันของยีนหลายๆ ยีนของพืช ซึ่งทำสำเร็จได้ยากด้วยวิธีพันธุวิศวกรรม นั่นคือสาเหตุที่การปรับปรุงพันธุ์พืชแบบเดิมอย่างชาญฉลาด ดูจะเป็นไปได้มากกว่าวิธีพันธุวิศวกรรม³⁵ และทั้งภาครัฐและเอกชนกำลังสนใจที่จะลงทุนในการปรับปรุงพันธุ์วิธีนี้ สิ่งสำคัญคือการปรับปรุงพันธุ์พืชแบบชาญฉลาดผลิตสายพันธุ์ที่ทนแล้ง ทนเค็ม และทนน้ำท่วมให้กับหลายประเทศได้แล้ว เพื่อช่วยให้เกษตรกรรับมือกับผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศที่วิกฤติได้³⁶ ในขณะที่พืชดัดแปลงพันธุกรรมเชิงพาณิชย์นั้นจำกัดอยู่แค่สองลักษณะธรรมดาๆ คือ ต้านทานยากำจัดวัชพืชและต้านทานแมลง

ในขณะเดียวกันการปรับตัวให้เข้ากับสภาพภูมิอากาศต้องพึ่งพาวิถีเกษตรเชิงนิเวศ (ดูมายาคติที่ 7.3) กลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการปรับการเกษตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศวิธีหนึ่งคือ การเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การปลูกพืชต่างชนิดและหลากหลายสายพันธุ์ทั่วทั้งพื้นที่เพื่อเพิ่มการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพอากาศที่แปรปรวน³⁷

มายาคติที่ 2 “พืชตัดแปลงพันธุกรรมเป็นกุญแจสำคัญต่อการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ”

มายาคติที่ 2.2

“สามารถปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรมได้ในระบบเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”



เทคโนโลยีชีวภาพยังมอบประโยชน์มหาศาลด้วยการสนับสนุนการจัดการพืชแบบผสมผสาน อันจะแก้ปัญหาก็ทำกายภาคเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ซินเจนทา³⁸

ความเป็นจริง



พืชตัดแปลงพันธุกรรมได้รับการออกแบบให้ปลูกในระบบเกษตรเชิงเดี่ยวแบบอุตสาหกรรมที่เอาง่ายเข้าว่า ระบบนี้ต้องอาศัยปัจจัยการผลิตที่เป็นเคมีสูงมากเพื่อให้ดำรงอยู่ได้ ซึ่งทำให้สูญเสียสัตว์ที่ทำหน้าที่ผสมเกสรนิเวศบริการ (ecosystem service) และความสมบูรณ์ของดินในระยะยาว พื้นฐานของระบบเกษตรนิเวศคือการเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพและสร้างการความเกื้อกูลระหว่างพืชและระบบนิเวศ ระบบการเกษตรที่ถูกลดทอนจนเหลือเพียงพืชที่มียืนเหมือนกันทั้งหมดนั้น เดินคนละทางกับระบบเกษตรกรรมเชิงนิเวศนี้

พืชตัดแปลงพันธุกรรมถูกปลูกเป็นพืชเชิงเดี่ยวแบบอุตสาหกรรมในแปลงขนาดใหญ่ในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้³⁹ การเกษตรเชิงเดี่ยวแบบอุตสาหกรรมเป็นระบบการเพาะปลูกที่ลดทอนความสัมพันธ์ทางธรรมชาติด้วยการปลูกเฉพาะพืชที่มียืนเหมือนกัน ไม่มีแหล่งพักพิงสำหรับพืชป่าและสัตว์ป่า ลดทอนนิเวศบริการ (นอกเหนือไปจากการผลิตพืชและอาหารชนิดเดียว) และต้องใช้ปุ๋ยสังเคราะห์และสารพิษกำจัดแมลงเพื่อรักษาปริมาณผลผลิต ตัวอย่างเช่น ร้อยละ 85 ของพื้นที่ปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรมทั่วโลก เป็นพืชที่ต้านทานยากำจัดวัชพืช⁴⁰ เมื่อฉีดยากำจัดวัชพืช พืชชนิดนี้จะรอดชีวิตอยู่ได้ในขณะที่พืชอื่นๆ ถูกทำลายหมด ท้ายที่สุดแล้วการเกษตรเชิงเดี่ยวนั้นไร้ประสิทธิภาพ แม้แต่ในเรื่องของการเพิ่มผลผลิตให้มากที่สุดซึ่งเป็นเป้าหมายเพียงอย่างเดียวของการเกษตรเชิงเดี่ยว

การกำจัดสิ่งมีชีวิตสายพันธุ์อื่นและทำให้สายพันธุ์อื่นด้อยลงนั้นก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสามารถของระบบนิเวศที่จะทำหน้าที่เกื้อกูลการเกษตร ซึ่งในที่สุดก็จะส่งผลต่อพืชเชิงเดี่ยวด้วย⁴¹ วงจรอุบาทว์นี้ชัดเจนเป็นพิเศษในกรณีของสิ่งมีชีวิตที่ทำหน้าที่ผสมเกสร การเกษตรเชิงเดี่ยวแบบอุตสาหกรรมที่มีแหล่งพักพิงตามธรรมชาติน้อย เป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้ประชากรผึ้งลดจำนวนลงและจุดชนวนวิกฤติของการผสมเกสรไปทั่วโลก⁴² การจับคู่กันของพืชตัดแปลงพันธุกรรมและการเกษตรเชิงเดี่ยวสะท้อนให้เห็นความเป็นจริงทางเศรษฐกิจที่ว่า เมล็ดพันธุ์พืชตัดแปลงพันธุกรรมราคาสูงกว่า (ดูมายาคติที่ 5) และเกษตรกรรายใหญ่ที่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันและการประหยัดต่อขนาด (Economies of scale) เท่านั้นที่สามารถจะรับภาระค่าใช้จ่ายนี้ได้

มายาคติที่ 3.1

“พืชดัดแปลงพันธุกรรมปลอดภัยต่อการบริโภค”



...พืชดัดแปลงพันธุกรรมนั้นปลอดภัยเท่าเทียมกับหรือมากกว่าพืชชนิดเดียวกันซึ่งพัฒนาขึ้นโดยวิธีปรับปรุงพันธุ์พืชแบบเดิม

ซินเจนทา⁴³

ความเป็นจริง



พืชดัดแปลงพันธุกรรมแตกต่างจากพืชที่ปรับปรุงพันธุ์แบบเดิมอย่างมีนัยสำคัญ และในทางวิทยาศาสตร์ก็ยังไม่มีความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยของพืชดัดแปลงพันธุกรรม พันธุวิศวกรรมใส่ดีเอ็นเอเข้าไปในจีโนมของพืชโดยวิธีสุ่มเป็นส่วนใหญ่ แต่การควบคุมการทำงานของจีโนมยังคงเป็นสิ่งที่เข้าใจได้เพียงบางส่วน ซึ่งทำให้เทคโนโลยีนี้นำไปสู่ผลกระทบที่ไม่ได้ตั้งใจและคาดการณ์ไม่ได้

พืชดัดแปลงพันธุกรรมแตกต่างจากพืชที่ปรับปรุงพันธุ์โดยวิธีปกติอย่างชัดเจน การปรับปรุงพันธุ์แบบปกติเกิดขึ้นได้กับสิ่งมีชีวิตที่เกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดเท่านั้น สิ่งที่น่าเป็นห่วงหลักๆ ของสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม ก็คือ ยีนที่ใส่เข้าไปหรือปรับเปลี่ยนนั้นทำงานภายนอกการควบคุมที่ซับซ้อนของจีโนมซึ่งยังไม่ค่อยมีใครเข้าใจ ยิ่งไปกว่านั้นกระบวนการพันธุวิศวกรรมยังห่างไกลจากคำว่าสมบูรณ์แบบมากเกิน การเปลี่ยนแปลงของยีนซึ่งเกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจถูกพบในพืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ปลูกในเชิงพาณิชย์รวมถึงกัวเวอและส้มดัดแปลงพันธุกรรมราวคอรัลสิ่งที่มีปัญหาที่คล้ายกันคือ ยีนที่แทรกเข้าไปและชิ้นส่วนเพิ่มเติมของยีนที่ใส่เข้าไป อีกทั้งดีเอ็นเอของพืชที่อยู่ติดกับยีนที่ใส่เข้าไปก็เกิดการเรียงตัวใหม่⁴⁴ ยีนที่ใส่เข้าไปใหม่และการเปลี่ยนแปลงดีเอ็นเอของพืชโดยไม่ได้ตั้งใจสามารถรบกวนการทำงานของยีนเดิมได้อย่างไม่เจตนา นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของพืชทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจจะกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ไม่คาดคิดอื่นๆ ในองค์ประกอบทางเคมี (chemical-makeup) อันซับซ้อนของพืชได้⁴⁵ ทั้งหมดนี้หมายความว่า พืชดัดแปลงพันธุกรรมมีสิทธิ์ที่จะนำไปสู่ผลกระทบที่ไม่เคยคาดคิดและคาดการณ์ล่วงหน้าไม่ได้ อย่างไรก็ตาม การจะตรวจหาผลกระทบเหล่านี้ต้องประเมินตัวแปรต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเสี่ยงเรื่องความปลอดภัยทางอาหารที่เกิดจากพืชดัดแปลงพันธุกรรม

ในระหว่างการประเมินการควบคุมพืชดัดแปลงพันธุกรรมในยุโรปได้พบความแตกต่างทางองค์ประกอบที่ไม่คาดคิดในพืชดัดแปลงพันธุกรรม⁴⁶ แต่ไม่ได้ทำการตรวจสอบเพิ่มเติม ดังนั้นความเป็นห่วงเรื่องผลกระทบต่อสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นในระยะยาว เช่น เรื่องภูมิแพ้ก็ยังมียังคงมีอยู่ ในปี พ.ศ. 2558 นักวิจัยอิสระกว่า 300 คนลงนามในแถลงการณ์ร่วมที่ระบุว่า “ยังไม่มีฉันทามติทางวิทยาศาสตร์ว่าพืชดัดแปลงพันธุกรรมปลอดภัย พวกเขาเรียกร้องให้ประเมินความปลอดภัยเป็นกรณีๆ ไป”⁴⁷ ดังที่พิธีสารว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ (คาร์ตาเฮน่า) ขององค์การสหประชาชาติ (UN) และองค์การอนามัยโลก (WHO) เสนอแนะไว้ อันที่จริง WHO เคยกล่าวไว้ว่า “สิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรมที่ต่างชนิดกันมียีนที่แตกต่างกัน และยีนนั้นถูกใส่เข้าไปด้วยวิธีการที่ต่างกัน นั่นหมายความว่า ความปลอดภัยของอาหารดัดแปลงพันธุกรรมแต่ละชนิด ควรได้รับการประเมินเป็นกรณีๆ ไป และเป็นไปไม่ได้ที่จะออกแถลงการณ์กว้างๆ ในเรื่องความปลอดภัยของอาหารดัดแปลงพันธุกรรมทั้งหมด”⁴⁸

พืชดัดแปลงพันธุกรรมส่งผลต่อสุขภาพของมนุษย์ได้อีกทางหนึ่งคือ ปล่อยสารเคมีเป็นพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นเมื่อเร็วๆ นี้ WHO จัดให้ไกลโฟเสตเป็นสารที่อาจก่อมะเร็งให้มนุษย์ ไกลโฟเสตเป็นยากำจัดวัชพืชที่ใช้กับพืชดัดแปลงพันธุกรรมราวคอรัล⁴⁹

มายาคติที่ 3.2

“พืชดัดแปลงพันธุกรรมปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม”

✘ ...ไม่เคยมีการบันทึกไว้ว่าพืชเทคโนโลยีชีวภาพไม่ปลอดภัยต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

มอนซานโต้⁵⁰

ความเป็นจริง

ⓘ การสะสมพิษ (Toxic load) ที่เกี่ยวเนื่องกับพืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ผลิตสารพิษฆ่าแมลงเองและพืชที่ต้านทานยากำจัดวัชพืชนั้น ไม่เพียงส่งผลกระทบต่อสายพันธุ์ที่เป็นเป้าหมาย หากยังเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมด้วย นอกจากนี้กระบวนการทางพันธุวิศวกรรมยังส่งผลกระทบต่อคุณสมบัติทางเคมีของพืช ด้วยผลกระทบที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ซึ่งจะเกิดขึ้นกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างพืชกับสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพืชดัดแปลงพันธุกรรมถูกบันทึกไว้อย่างชัดเจน พืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ต้านทานยากำจัดวัชพืชนั้นถูกออกแบบมาเพื่อให้ใช้สารเคมีในปริมาณมาก และขณะนี้การดื้อยาของวัชพืชเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ต้องใช้ยากำจัดวัชพืชสูตรรุนแรงขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม⁵¹ (ดูมายาคติที่ 4.1) ในขณะเดียวกันสารพิษบีที (Bt toxin) ซึ่งปล่อยออกมาโดยพืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ผลิตพิษฆ่าแมลงด้วยตนเองได้จุดชนวนความเป็นห่วงเรื่องความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงความเป็นพิษต่อสิ่งมีชีวิตอื่นที่ไม่ใช่แมลงเป้าหมาย อาทิเช่น สายพันธุ์ผู้เลี้ยงที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์⁵² แมลงที่ช่วยผสมเกสร หรือสายพันธุ์ผู้ล่า⁵³ (อันมีบทบาทสำคัญในการควบคุมแมลงศัตรูพืชตามธรรมชาติ) นี่คือผลกระทบที่ไม่ได้ตั้งใจของพืชดัดแปลงพันธุกรรม สิ่งที่น่าเป็นห่วงอีกอย่างหนึ่งก็คือ พืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ต้านทานแมลงนั้นจะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของผึ้ง⁵⁴

พืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ผลิตพิษฆ่าแมลงได้เองนั้นเพิ่มความเสี่ยงเป็นทวีคูณ เซลล์ของพืชชนิดนี้ทุกเซลล์ปล่อยพิษฆ่าแมลงออกมาตลอดเวลา ในขณะเดียวกันยังไม่มีใครอธิบายได้ว่า เพราะเหตุใดต้นข้าวโพดดัดแปลงพันธุกรรมที่มีลักษณะเหมือนกันจึงผลิตสารพิษออกมาในระดับที่แตกต่างกัน หรือพืชบีทีที่มีระดับความเข้มข้นของสารพิษที่แตกต่างกันอาจส่งผลกระทบต่อความต้านทานแมลงได้อย่างไร⁵⁵ ความเสี่ยงทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากพืชดัดแปลงพันธุกรรมไม่ได้มีแค่เรื่องความเป็นพิษไม่มีใครรู้ว่าผลกระทบจะเป็นอย่างไรเมื่อพืชเหล่านี้เข้าไปอยู่ในสิ่งแวดล้อม เนื่องจากเราปลูกพืชดัดแปลงพันธุกรรมในพื้นที่ขนาดใหญ่กันมาเพียง 10-15 ปี ใครๆ ก็รู้ว่าพืชดัดแปลงพันธุกรรมปนเปื้อนกับพืชแปลงข้างๆ ได้ (ดูมายาคติที่ 6) แต่พืชดัดแปลงพันธุกรรมก็ปนเปื้อนกับพืชป่าที่อยู่ในวงศาคานเดียวกันได้ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อยีนพูล (Gene pool) ของสายพันธุ์พืชป่าของเราได้ กรณีที่พืชดัดแปลงพันธุกรรมเข้าไปปนเปื้อนอยู่ในประชากรพืชป่ากรณีแรกอาจเกิดขึ้นแล้วก็เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในปี พ.ศ. 2546 หน้าตัดแปลงพันธุกรรมต้านทานยากำจัดวัชพืชรยังอยู่ในการทดลองหลุดรอดออกจากสถานีวิจัยของบริษัทไปขึ้นอยู่ในพื้นที่ที่ไม่มีการเพาะปลูก⁵⁶ (uncultivated habitats) เรื่องที่ต้องจับตามองก็คือ มันจะแพร่พันธุ์ไปยังหญ้าในบริเวณใกล้เคียงหรือไม่และถ้าแพร่พันธุ์ไปแล้วผลที่ตามมาจะเป็นอย่างไร



300

นักวิจัยอิสระกว่า 300 คน ไม่ยอมรับฉันทามติเกี่ยวกับความปลอดภัยของจีเอ็ม (2558)⁵⁷



26

นักวิทยาศาสตร์ 26 คน ร้องเรียนไปยังรัฐบาลสหรัฐอเมริกาว่าบริษัทจัดวางงานวิจัยอิสระเกี่ยวกับพืชดัดแปลงพันธุกรรม (2552)⁵⁸



90

90 วัน: ระยะเวลาของการทดสอบความปลอดภัยของพืชดัดแปลงพันธุกรรม⁵⁹

มายาคติที่ 3.3

“พืชตัดแปลงพันธุกรรมได้รับการประเมินผลกระทบต่ออย่างจริงจังและเป็นอิสระ”

✘ พืชตัดแปลงพันธุกรรมได้รับการทดสอบมากกว่าพืชใดๆ ในประวัติศาสตร์ของการเกษตร

มอนซานโต้⁶⁰

✘ ... เราสนับสนุนให้มีกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบาย ที่เอื้อประโยชน์ และอยู่บนพื้นฐานของหลักการทางวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสม

มอนซานโต้⁶¹

ความเป็นจริง

i นักวิจัยอิสระถูกปฏิเสธไม่ให้เข้าถึงวัตถุดิบที่ใช้ประเมินความปลอดภัยของพืชตัดแปลงพันธุกรรม และถูกห้ามตีพิมพ์การค้นพบที่ไม่เป็นผลดีต่อพืชตัดแปลงพันธุกรรม นักวิจัยถูกกีดกันแกล้งเมื่อตีพิมพ์งานวิจัยที่แสดงความกังวลเรื่องความปลอดภัยของพืชตัดแปลงพันธุกรรม ในขณะเดียวกันแผนงานติดตามผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในระยะยาวก็ยังไม่ทำ หรือหากว่ามีก็จะพบข้อบกพร่องอยู่หลายแห่งโดยเฉพาะในประเทศที่ปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรมมากที่สุด

ปัญหาหลักอันหนึ่งเกี่ยวกับการอ้างว่าพืชตัดแปลงพันธุกรรมปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของพืชตัดแปลงพันธุกรรมก็คือ นักวิทยาศาสตร์อิสระมักถูกปฏิเสธสิ่งที่ใช้ในการวิจัย (research material) และเสรีภาพทางปัญญาที่จะประเมินความปลอดภัยข้างต้น หรือนักวิจัยอิสระร้องเรียนว่าไม่สามารถเข้าถึงเมล็ดพันธุ์ที่ต้องนำมาตรวจสอบหาผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมหลังจากที่บริษัทนำกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญามาใช้ เพื่อป้องกันไม่ให้ทำวิจัยผลิตภัณฑ์ของ บริษัทหรือเพื่อห้ามตีพิมพ์การค้นพบที่ไม่เป็นผลดี⁶² กระบวนการที่ยากลำบากกำหนดให้นักวิจัยต้องขออนุญาตจากบริษัทผู้ผลิตหากต้องการทำวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม กระบวนการนี้เป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมอย่างอิสระ⁶³ สิ่งที่น่าเป็นห่วงยิ่งกว่านั้นคือนักวิทยาศาสตร์อิสระกลัวการกีดกันแกล้งจากอุตสาหกรรมที่สนับสนุนเทคโนโลยีการตัดแปลงพันธุกรรม งานวิจัยที่นำเสนอผลกระทบต่อด้านลบของพืชตัดแปลงพันธุกรรมนำไปสู่การรณรงค์ที่ถูกจัดฉากขึ้นอย่างร้ายกาจเพื่อทำลายความน่าเชื่อถือของนักวิจัยและการค้นพบของพวกเขา⁶⁴ นักวิทยาศาสตร์หลายสิบคนเขียนจดหมายโดยไม่ลงนามถึงองค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมของสหรัฐอเมริกาในปี พ.ศ. 2552 เพื่อร้องเรียนว่า งานวิจัยอิสระเกิดขึ้นไม่ได้เพราะอำนาจของบริษัทเจ้าของเทคโนโลยีการตัดแปลงพันธุกรรม โดยระบุว่า “ไม่สามารถทำงานวิจัยได้อย่างอิสระเพื่อตอบข้อสงสัยที่สำคัญจำนวนมากโดยที่ไม่ผิดกฎหมายได้⁶⁵”

ในขณะเดียวกันกรอบสำหรับใช้ติดตามตรวจสอบและควบคุมพืชตัดแปลงพันธุกรรม ไม่เหมาะสมกับความท้าทายนี้ทั้งๆ ที่มีคำถามเกี่ยวกับความปลอดภัยทางสิ่งแวดล้อม (ดูมายาคติที่ 3.2) แต่จนถึงขณะนี้ ประเทศที่มีพืชตัดแปลงพันธุกรรมมากที่สุดก็ยังไม่ทำแผนงานระยะยาวในการติดตามผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมในระดับภูมิภาค ดังนั้นการหาข้อมูลระยะยาวเกี่ยวกับผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมของการผลิตพืชตัดแปลงพันธุกรรมอย่างดีที่สุดก็เป็นเพียงการสรุปเอาจากสิ่งอื่น หรือไม่มีก็คาดเดาเอาเอง⁶⁶ งานวิจัยที่ให้ทุนโดยสหภาพยุโรปมาหนึ่งทศวรรษนำเสนอหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับความเสี่ยงหรือความปลอดภัยของพืชตัดแปลงพันธุกรรมไว้น้อยมาก และขาดการประเมินผลกระทบของพืชตัดแปลงพันธุกรรมต่อความสมบูรณ์ของดิน หรือผลกระทบของพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ต้านทานแมลงต่อแมลงชนิดอื่นที่ไม่ใช่เป้าหมาย เช่น ฝั่สี⁶⁷ ความเปราะบางของฝั่สีอ่อนกยูง (Inachis io) ในยุโรปทำให้เกิดความกังวลว่า ควรปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ผลิตสารฆ่าแมลงเป็นวงกว้างในยุโรปหรือไม่⁶⁸ นอกจากนี้ สิ่งมีชีวิตที่อยู่เหนือขึ้นไปในห่วงโซ่อาหารอาจได้รับผลกระทบจากพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ผลิตสารฆ่าแมลงนี้ผ่านทางเหยื่อที่กินเข้าไป แต่ก็ไม่มีข้อกำหนดให้เฝ้าระวังและติดตามผลกระทบเหล่านี้ในการประเมินความปลอดภัย⁶⁹ กว่าที่ยาฆ่าแมลงปกติจะได้รับความเห็นชอบจากสหภาพยุโรปจะต้องผ่านการทดสอบเป็นเวลา 2 ปี แต่ระยะเวลาการทดสอบความปลอดภัยทางอาหารของพืชตัดแปลงพันธุกรรมนั้น ใช้เวลาเพียง 90 วัน⁷⁰

สายพานพีชตัดแปลงพันธุ์กรรม : คุณยืนด้วยลำแข้งของตนเองได้ไหม

คำเตือน!

นอกเหนือไปจากการรอดอ้างที่ไม่เป็นจริงจากผู้ผลิต
การทำเกษตรแบบนี้หลังเสียก็เพิ่มต้นทุนและหนี้ และ
มาพร้อมกับอันตรายจากการล้มอย่างไม่เป็นท่า



โปรดอ่านมายาคติที่ 4 และ 5 เพื่อให้ทราบว่าพีชตัดแปลงพันธุ์กรรมพาเกษตรกรไปอยู่บนสายพานแห่งต้นทุนของเมล็ดพันธุ์ที่เพิ่มขึ้น การใช้ยาฆ่าแมลงที่สูงขึ้น และหนี้สินที่เพิ่มขึ้นได้อย่างไร...

มายาคติที่ 4.1

“พืชดัดแปลงพันธุกรรมทำให้จัดการวัชพืชได้ง่ายขึ้น”

✘ พืชดัดแปลงพันธุกรรมให้วิธีที่ลดการใช้ยาฆ่าแมลงแก่เกษตรกร

มอนซานโต้⁷¹

✘ พืชดัดแปลงพันธุกรรม ไม่ทำให้การใช้ยาฆ่าแมลงเพิ่มขึ้น หากมีการจัดการที่ดี

ซินเจนทา⁷²

ความเป็นจริง

❗ ประโยชน์แรกเริ่มของพืชที่ต้านทานสารกำจัดวัชพืชหลายไปอย่างรวดเร็วเนื่องจากการใช้สารกำจัดวัชพืชเกินขนาดทำให้วัชพืชเกิดการดื้อยา เกษตรกรจึงต้องใช้สารกำจัดศัตรูพืชบ่อยขึ้นในปริมาณที่มากขึ้นและใช้ผสมกันหลายชนิด ผู้ผลิตพืชดัดแปลงพันธุกรรมจึงได้โอกาสทำการตลาดพืชที่ต้านทานยากำจัดวัชพืชได้หลายชนิด ต้นทุนที่สูงขึ้นทั้งหมดนี้ตกอยู่ที่เกษตรกรและสิ่งแวดล้อม

มอนซานโต้พัฒนาพืชดัดแปลงพันธุกรรมราวคัอล์ฟเรตที่ต้านทานสารกำจัดวัชพืชมาเพื่อให้ต้านทานยากำจัดวัชพืชของบริษัทที่มีไกลโฟเสตเป็นส่วนประกอบหลัก เช่น ยาราวคัอล์ฟของมอนซานโต้ ปัจจุบันมีพืชดัดแปลงพันธุกรรมชนิดนี้มากที่สุด ในปี พ.ศ. 2552 ร้อยละ 90 ของถั่วเหลืองที่ปลูกในสหรัฐอเมริกาเป็นพืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ต้านทานยากำจัดวัชพืช⁷³ ในปี พ.ศ. 2555 พืชดัดแปลงพันธุกรรมที่รอการพิจารณาอนุมัติจากสหภาพยุโรป 19 ชนิดจาก 26 ชนิดเป็นพืชที่ต้านทานสารกำจัดวัชพืช⁷⁴

แรกเริ่มเดิมทีพืชชนิดนี้ช่วยให้เกษตรกรควบคุมวัชพืชได้โดยใช้เวลาและแรงงานน้อยลง แต่ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ประโยชน์เหล่านี้สูญสิ้นไปอย่างรวดเร็วจากการปรากฏขึ้นของวัชพืชที่ดื้อยา⁷⁵ ขณะนี้สหรัฐอเมริกาพบวัชพืช 14 สายพันธุ์ที่ดื้อยาไกลโฟเสต⁷⁶ นักวิทยาศาสตร์และบริษัทผลิตพืชดัดแปลงพันธุกรรมอย่างบริษัทดาวอะโกรไซแอนส์ให้เหตุผลว่าเป็นเพราะฟุ้งพลาไกลโฟเสตมากเกินไป⁷⁷

การดื้อยาของวัชพืชทำให้ต้องใช้ยากำจัดวัชพืชที่แรงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น⁷⁸ นอกจากนี้จะมีผลกระทบจากสารพิษโดยตรง การใช้ไกลโฟเสตกับพืชราวคัอล์ฟเรตส่วนใหญ่ยังลดปริมาณวัชพืชในไร่นา วัชพืชเหล่านี้สร้างฐานของห่วงโซ่อาหารซึ่งจำเป็นสำหรับการเกื้อกูลสัตว์ป่าในผืนนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นก⁷⁹ และผีเสื้อ เช่น ผีเสื้อโมนาร์คที่เป็นสัญลักษณ์ของทวีปอเมริกาเหนือ⁸⁰

ภาคอุตสาหกรรมจัดการกับปัญหานี้โดยนำพืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ต้านทานยากำจัดวัชพืชตัวอื่นออกสู่ตลาด ซึ่งรวมถึงข้าวโพดและถั่วเหลืองสายพันธุ์ที่ตัดต่อยีนให้ต้านทานยากำจัดวัชพืช 2, 4-D อันธ้ออวาโต้⁸¹ ยานชนิดนี้เป็นส่วนประกอบสำคัญของฝืนเหลืองซึ่งใช้สำหรับทำให้ใบไม้ร่วงในสงครามเวียดนาม

*การอารักขาพืชคือการใช้เครื่องมือเพื่อป้องกันและปราบศัตรูพืช

มายาคติที่ 4 “พืชดัดแปลงพันธุกรรมทำให้การอารักขาพืชง่ายขึ้น”

มายาคติที่ 4.1

“พืชดัดแปลงพันธุกรรม
ทำให้จัดการแมลงได้ง่ายขึ้น”



พืชที่ต้านทานยากำจัดวัชพืชและ
พืชต้านทานแมลง...มีส่วนช่วยให้
เกษตรกรลดการใช้ผลิตภัณฑ์
อารักขาพืช

ยูโรฟาบีโอ⁸²

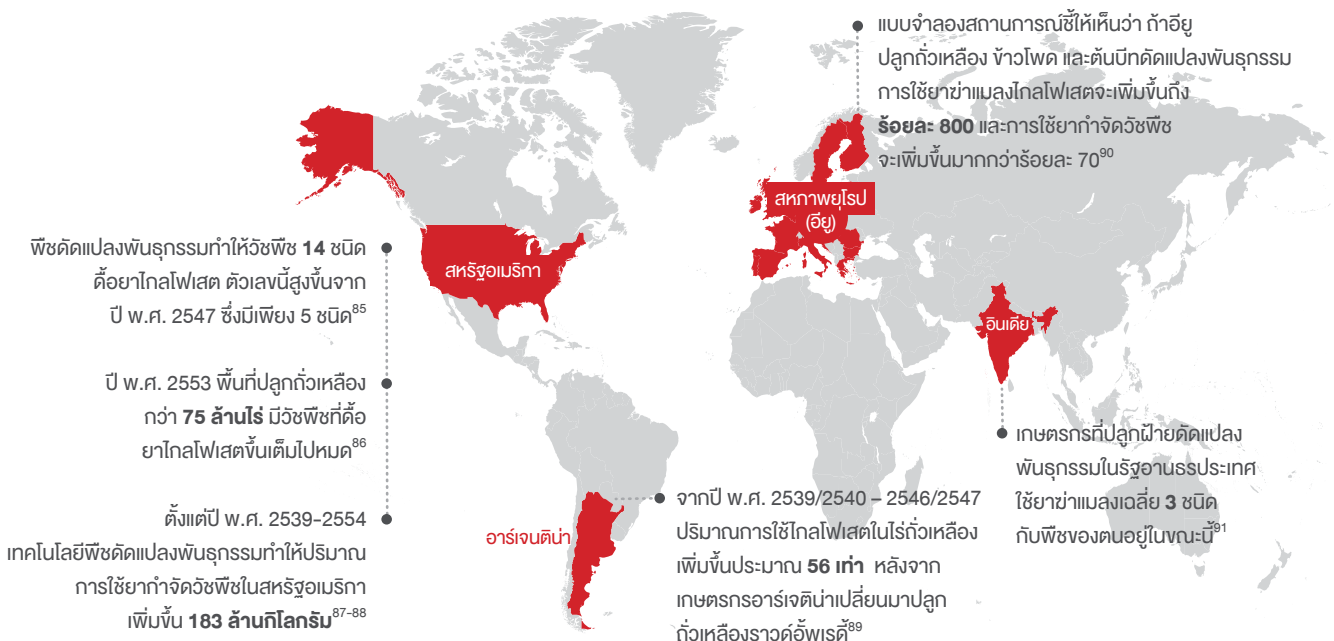
ความเป็นจริง



พืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ถูกตัดต่อ
ยีนให้ปล่อยพิษฆ่าแมลงออกมานั้น
เพิ่มปริมาณสารพิษในสิ่งแวดล้อม
พืชชนิดนี้จะผลิตพิษตลอดเวลา
ไม่ว่าจะมีแมลงเข้าทำลายหรือไม่
และกระตุ้นให้เกิดแมลงยักซ์กับ
แมลงศัตรูพืชรองซึ่งควบคุมได้ยาก

นอกจากการดื้อยาของวัชพืชซึ่งเกิดจากพืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ต้านทานยากำจัดวัชพืช การดื้อยายังเกิดขึ้นจากพืชดัดแปลงพันธุกรรมอีกชนิดหนึ่งนั่นก็คือพืชบีทีที่ผลิตพิษฆ่าแมลงได้เอง พืชชนิดนี้ปล่อยพิษฆ่าแมลงออกมตลอดเวลา ไม่ว่าจะไม่มีแมลงศัตรูพืชมาทำลายหรือไม่ เท่ากับนำสารพิษมาสูโรนาโดยไม่จำเป็น พืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ต้านทานยากำจัดวัชพืชกระตุ้นให้วัชพืชดื้อยา ในทำนองเดียวกันพืชที่ผลิตพิษฆ่าแมลงได้เองก็กระตุ้นให้เกิดแมลงที่ดื้อยาขึ้นมา⁸³และเปิดทางให้แมลงศัตรูพืชอื่นๆ (ศัตรูพืชรอง) เข้ามาแทนที่สายพันธุ์ที่ถูกกำจัดไป⁸⁴ เกษตรกรจึงลงเอยด้วยการพ่นยาฆ่าแมลงเพื่อป้องกันพืชจากแมลงศัตรูพืชรองนี้ ซึ่งจะกระตุ้นทุนสูงขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นยังมีความเป็นห่วงว่าพืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ผลิตสารฆ่าแมลงได้เองนี้จะเป็นพืชต่อสิ่งมีชีวิตอื่นที่ไม่ใช่แมลงศัตรูพืชเป้าหมาย และอาจส่งผลกระทบต่อเป็นลูกโซ่ต่อระบบนิเวศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อสิ่งที่มีชีวิตที่เป็นผู้ล่า ซึ่งสำคัญต่อยุทธวิธีการจัดการศัตรูพืชตามธรรมชาติ (ดูมายาคติที่ 3.2) ปัจจุบันเหล่านี้ทำลายความน่าเชื่อถือของคำมั่นสัญญาที่ว่า พืชดัดแปลงพันธุกรรมจะทำให้การจัดการง่ายขึ้นและมีค่าใช้จ่ายน้อยลง

ความล้มเหลวของการอารักขาพืช



มายาคติที่ 5.1

“ราคาของเมล็ดพันธุ์ตัดแปลงพันธุกรรมไม่สูงเกินไปสำหรับเกษตรกร”



ทุกวันนี้ตลาดเมล็ดพันธุ์พืชเหล่านี้มีการแข่งขันสูงในด้านส่วนแบ่งการตลาดของบริษัทตัวเลือกที่มี และราคาที่เกษตรกรจ่าย

มอนซานโต้⁹²

ความเป็นจริง

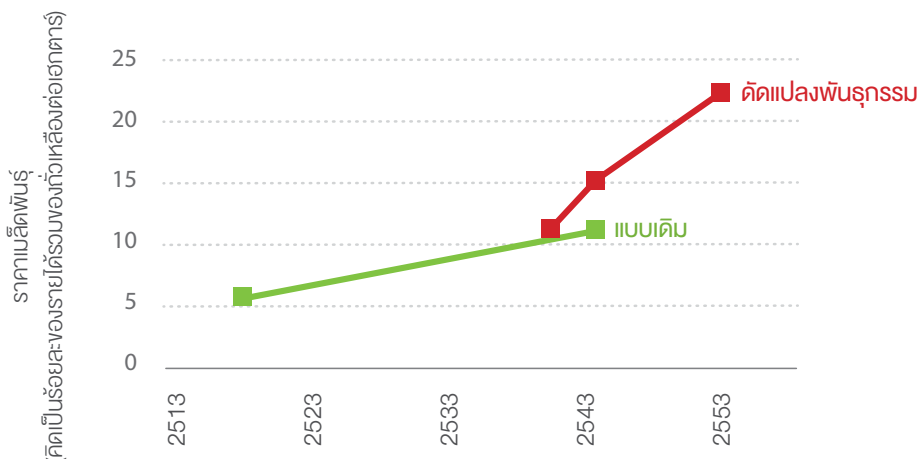


ราคาของเมล็ดพันธุ์พืชตัดแปลงพันธุกรรมพุ่งสูงขึ้นมากตั้งแต่เข้าสู่ตลาดเมื่อ 20 ปีที่แล้ว และแพงกว่าเมล็ดพันธุ์ธรรมดาอย่างมากด้วย เมล็ดพันธุ์พืชตัดแปลงพันธุกรรมได้รับการคุ้มครองโดยสิทธิบัตร การเก็บเมล็ดพันธุ์มาปลูกใหม่จึงทำไม่ได้ ซึ่งหมายถึงเกษตรกรจะมีต้นทุนที่สูงและต้องซื้อเมล็ดพันธุ์ใหม่ตลอดไป

เมล็ดพันธุ์ทั้งหมดที่เกิดจากการปรับปรุงพันธุ์ด้วยเทคนิคก้าวหน้ามักจะมีราคาแพงกว่า อย่างไรก็ตาม “ค่าธรรมเนียมเทคโนโลยี” ที่แฝงอยู่ในราคาเมล็ดพันธุ์พืชตัดแปลงพันธุกรรมนั้นสูงกว่าเมล็ดพันธุ์ปลอดการตัดแปลงพันธุกรรมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 เมื่อถั่วเหลืองตัดแปลงพันธุกรรมเริ่มครองตลาดสหรัฐ ราคาเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองพุ่งสูงขึ้นกว่าร้อยละ 200 ทั้งๆ ที่ในช่วง 25 ปีก่อนหน้านี้ ราคาเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 63⁹³ ราคาข้าวโพดก็เพิ่มขึ้นคล้าย ๆ กัน⁹⁴ ปี พ.ศ. 2555 ราคาเฉลี่ยของเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดตัดแปลงพันธุกรรมอยู่ที่ 263 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อหน่วย ในขณะที่ราคาเมล็ดพันธุ์แบบเดิมอยู่ที่ 167 ดอลลาร์สหรัฐฯ⁹⁵ ราคาเมล็ดพันธุ์พืชตัดแปลงพันธุกรรมแบบที่มีหลายลักษณะรวมอยู่ด้วยกัน เช่น ต้านทานยาฆ่าวัชพืชได้หลายชนิดในเมล็ดเดียวจะมีราคาสูงขึ้นไปอีก

นี่คือรายจ่ายประจำปีทีโหดร้ายของเกษตรกร บริษัทเคมีเกษตรไม่อนุญาตให้เกษตรกรเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ปลูกในฤดูถัดไป เพราะเท่ากับเป็นการละเมิดสิทธิบัตรของพืชตัดแปลงพันธุกรรม ยิ่งไปกว่านั้นเกษตรกรผู้ปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรมชนิดที่ผลิตพืชข้ามแมลงได้เองจ่ายเงินเพื่อซื้อพืชที่ปล่อยสารพืชข้ามแมลงออกมาตลอดเวลาไม่ว่าจะมีแมลงหรือไม่ (ดูมายาคติที่ 4.2) ค่าใช้จ่ายที่สูงและถาวร ร่วมกับผลประโยชน์ที่ยังคลุมเครือ ทำให้การตัดแปลงพันธุกรรมเป็นเทคโนโลยีที่เป็นไปได้สำหรับเกษตรกรรายใหญ่และมีทรัพยากร หลักทรัพย์จำเป็น และความเต็มใจที่จะรับภาระหนี้สินเท่านั้น

ราคาเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง⁹⁶



มายาคติที่ 5.2

“พืชตัดแปลงพันธุกรรมช่วยให้เกษตรกรประหยัดต้นทุนการผลิตอื่นๆ”



... การเข้ามาของฝ่ายบีบีที่ต้านทานแมลงช่วยลดการใช้ยาฆ่าแมลงและทำให้ค่าใช้จ่ายของเกษตรกรลดลง

ไบเออร์⁹⁹

ความเป็นจริง



ในระยะเริ่มแรกพืชตัดแปลงพันธุกรรมอาจทำให้ค่าแรงลดลงด้วยวิธีควบคุมแมลงที่ง่ายขึ้น แต่การปรากฏขึ้นของวัชพืชที่ดื้อยากำจัดวัชพืช แมลงที่ดื้อยา และแมลงศัตรูพืชรบกวนทำให้การประหยัดในช่วงแรกสูญไป ด้วยสาเหตุนี้บวกกับราคามล็ดพันธุ์ที่สูงมากทำให้ปัจจัยการผลิตที่เกี่ยวข้องกับพืชตัดแปลงพันธุกรรม ทั้งหมดจะยังคงมีราคาสูงทั้งในระยะกลางและระยะยาว

หากเกษตรกรลงเอยด้วยการต้องจ่ายเงินมากกว่าเพื่อพืชตัดแปลงพันธุกรรม แล้วพวกเขาจะได้เงินนั้นคืนจากต้นทุนการผลิตที่ถูกกลบหรือไม่ โดยหลักการแล้วพืชราวดีอัฟเรดี และพืชต้านทานยากำจัดวัชพืชลดค่าแรงงานได้จากการใช้สารกำจัดศัตรูพืชเพียงชนิดเดียวกันทั่วทั้งบริเวณที่กว้างใหญ่ ในขณะที่พืชที่สร้างสารพิษฆ่าแมลงเองนั้นลดความจำเป็นในการพ่นยาฆ่าแมลง สิ่งนี้ควรทำให้ต้นทุนจากสารกำจัดศัตรูพืชและค่าแรงงานลดลง อย่างไรก็ตามดังที่เราได้อ่านในมายาคติที่ 4.1 การเกิดขึ้นของวัชพืชที่ดื้อยากำจัดดีนั้นหายไปอย่างรวดเร็ว เกษตรกรต้องใช้ยาฆ่าแมลงมากขึ้น และหันไปใช้สายพันธุ์พืชตัดแปลงพันธุกรรมราคาสูงซึ่งรวมคุณสมบัติหลายอย่างเข้าด้วยกัน ‘stacked trait’ เช่น ต้านทานสารกำจัดวัชพืชและปล่อยสารพิษฆ่าแมลง การเกิดแมลงดื้อยาและแมลงศัตรูพืชรบกวนทำให้ค่าใช้จ่ายเรื่องสารกำจัดศัตรูพืชกลายเป็นต้นทุนหลักดังที่อธิบายไว้ในมายาคติที่ 4.2

ในปี พ.ศ. 2547 หลังจากเกษตรกรในจีนปลูกฝ้ายตัดแปลงพันธุกรรมในเชิงพาณิชย์มาหลายปีแล้ว พวกเขาต้องจ่ายค่ายาฆ่าแมลง 16.16 ดอลลาร์สหรัฐต่อไร่¹⁰⁰ ซึ่งแทบจะเท่ากับเกษตรกรทั่วไป และยังคงพ่นยาฆ่าแมลงมากกว่าที่พ่นในปี พ.ศ. 2542 ถึง 3 เท่า¹⁰¹ เงินที่เคยประหยัดได้จากค่าแรงก็จะหมดไปอย่างรวดเร็ว แม้ว่าต้นทุนค่าแรงจะลดลงจริงซึ่งอาจเป็นการประหยัดในเบื้องต้น แต่ในระยะยาวกลับใช้เงินไปมากกว่าที่ลดลงในช่วงแรก ในรูปแบบการเกษตรเชิงอุตสาหกรรมและการปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรม ความรู้ที่นำไปผลิตเมล็ดพันธุ์นั้นมาจากบนลงล่างโดยแทบจะไม่ได้คุณค่ากับความรู้ที่เกษตรกรและแรงงานภาคเกษตรกรรมมีอยู่ ในขณะที่ต้นทุนด้านแรงงานลดลงความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับระบบนิเวศการเกษตรพื้นบ้านอาจสูญหายไป ความรู้นี้เป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้อะไรก็ตามและผลผลิตอยู่ได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเมล็ดพันธุ์พืชตัดแปลงพันธุกรรมไม่ได้ให้ผลตามที่คาดไว้

ราคามล็ดพันธุ์ข้าวโพดเฉลี่ยต่อหน่วย (2555)⁹⁷

ข้าวโพดตัดแปลงพันธุกรรม  263 ดอลลาร์สหรัฐฯ

ข้าวโพดปกติ  167 ดอลลาร์สหรัฐฯ

มายาคติที่ 5.3

“พืชตัดแปลงพันธุกรรม
ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่
ของเกษตรกรรายย่อยใน
ประเทศกำลังพัฒนาดีขึ้น **ง**”

✘ เราใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนา
เมล็ดพันธุ์ที่ดีขึ้น และสร้าง
พันธมิตรเพื่อพัฒนา
วิทยาศาสตร์การเกษตรใหม่ๆ
ขึ้นมา ซึ่งจะส่งผลกระทบ
ต่อชีวิตของเกษตรกร

มอนซานโต้¹⁰²

ความเป็นจริง

❗ ไม่เหมาะอย่างยิ่งที่จะนำพืชตัดแปลงพันธุกรรมมาสร้างความมั่นคงให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรรายย่อย พืชตัดแปลงพันธุกรรมแทบจะไม่มีส่วนในระบบอาหารที่มีฐานะเป็นเจ้าของที่ดินรายย่อย สำหรับเกษตรกรรายย่อย ผลผลิตของพืชตัดแปลงพันธุกรรมนั้นมีปริมาณที่ไม่แน่นอน และต้องอาศัยสภาพการเพาะปลูกที่ดีที่สุด ในขณะที่ราคาเมล็ดพันธุ์และราคาปัจจัยการผลิตยังคงสูงอยู่ ทำให้เกษตรกรต้องมีหนี้สินในเงื่อนงำที่เสียเปรียบ ด้วยเหตุนี้ พืชตัดแปลงพันธุกรรมจึงล้มเหลวในการช่วยให้เกษตรกรรายย่อยมีเสถียรภาพ ความมั่นคง และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ต้นทุนที่สูงและถาวรของพืชตัดแปลงพันธุกรรม

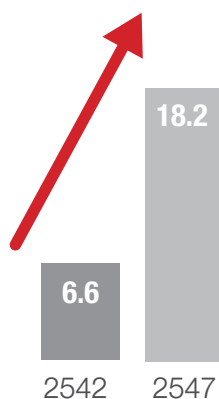


มหายาคติที่ 5 “พืชตัดแปลงพันธุกรรมช่วยให้เกษตรกรมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น”

จวบจนปัจจุบันเกษตรกรรายย่อยในประเทศกำลังพัฒนายังไม่นิยมปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรม (ดูมหายาคติที่ 1.2) ยกเว้นฝ้ายบีทีในอินเดีย บริษัทผู้ผลิตพืชตัดแปลงพันธุกรรมมักนำเรื่องฝ้ายบีทีมาใช้อ้างถึงผลประโยชน์ที่การตัดแปลงพันธุกรรมมีต่อเกษตรกรรายย่อย อันที่จริงแล้วประโยชน์ที่ได้นั้นเล็กน้อยมากในแง่ของผลผลิต ส่วนใหญ่จะเป็นผลเสียเมื่อพิจารณาจากความมั่นคงทางการเงินความเป็นอยู่ และการมีสุขภาพที่ดี การเปรียบเทียบเกษตรกรผู้ปลูกฝ้ายตัดแปลงพันธุกรรม (บีที) กับเกษตรกรผู้ปลูกฝ้ายอินทรีย์ในอินเดีย โดยกรีนพีซพบว่า การทำเกษตรแบบใช้การตัดแปลงพันธุกรรมได้ผลผลิตที่สูงกว่าเล็กน้อยในสภาวะอากาศที่เป็นใจ แต่ผลผลิตจะแย่มากในสภาวะอากาศที่วิกฤติ แม้ว่าเกษตรกรอินทรีย์จะไม่ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ดีที่สุด แต่พวกเขาได้ปริมาณผลผลิตที่คงที่มากกว่า มีต้นทุนของปัจจัยการผลิตต่ำกว่า และได้ผลตอบแทนที่สูงกว่า อันนำไปสู่ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น¹⁰³ ภาพการณ์อันคล้ายคลึงกันเกิดขึ้นกับเกษตรกรผู้ปลูกฝ้ายบีทีในแอฟริกาใต้ เมล็ดฝ้ายบีทีราคาแพงกว่าสายพันธุ์แบบเปิดที่เป็นที่นิยมถึง 5 เท่า สิ่งนี้ทำให้เทคโนโลยีนี้ไม่เหมาะกับเกษตรกรรายย่อยจำนวนมาก เทคโนโลยีการตัดแปลงพันธุกรรมให้ผลผลิตดีเฉพาะในปีที่แมลงศัตรูพืชระบาดหนัก และทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรตกอยู่ในความเสี่ยงมากขึ้น¹⁰⁴

เกษตรกรรายย่อยดูเหมือนจะต้องมีหนี้เพิ่มขึ้นด้วยเพื่อให้มีเงินใช้ในการปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรม เมื่อค่าปัจจัยการผลิตอื่นๆ ไม่ลดลง (ดูมหายาคติที่ 5.2) และผลผลิตไม่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (ดูมหายาคติที่ 1.1) เกษตรกรเผชิญกับความยากลำบากมากในการชำระหนี้ที่มีอยู่เพื่อให้มีอิสระทางการเงิน กรณีศึกษาในอินเดียของกรีนพีซแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรผู้ปลูกฝ้ายบีทีลงเอยด้วยการเป็นหนี้รายวันอย่างหนัก หลังจากที่พวกเขาเข้าไม่ถึงเงินกู้สำหรับคนจนที่มีเงื่อนไขที่ดีกว่า¹⁰⁵ กว่าแม่แต่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ดีที่สุด เทคโนโลยีที่ทำให้ต้นทุนของปัจจัยการผลิตสูงอย่างถาวร และทำให้เกษตรกรเป็นหนี้ท่วมหัว มักจะเหมาะกับโรงงานเพาะปลูกและการเพาะปลูกเชิงเดี่ยวของการเกษตรเชิงอุตสาหกรรมมากกว่า พืชตัดแปลงพันธุกรรมจึงห่างไกลจากคำว่า “ดีที่สุด” สำหรับหน่วยงานเศรษฐกิจเล็กๆ (หมายถึงเกษตรกรรายย่อย) ที่ครอบคลุมพื้นที่ทางการเกษตรส่วนใหญ่ของโลก

ปริมาณการใช้ยาฆ่าแมลง ของเกษตรกรผู้ปลูกฝ้ายตัดแปลงพันธุกรรมต่อฤดูกาล⁹⁸ (เงิน)



มายาคติที่ 6 “พืชตัดแปลงพันธุกรรมสามารถอยู่ร่วมกับระบบเกษตรกรรมอื่นได้”

มายาคติที่ 6.1

“สามารถหลีกเลี่ยงการปนเปื้อนของพืชตัดแปลงพันธุกรรมในระบบเกษตรกรรมอื่นได้”



... ไม่มีหลักฐานที่น่าเชื่อถือได้ที่แสดงว่าพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่มีอยู่ตอนนี้จัดการยากกว่าพืชที่ปรับปรุงพันธุ์แบบปกติ

ซินเจนทา¹¹⁰

ความเป็นจริง



การปนเปื้อนของพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ได้รับการบันทึกไว้อย่างเป็นทางการมีเกือบ 400 กรณีทั่วโลก บริษัทและรัฐบาลล้มเหลวในการดูแลให้ห่วงโซ่อาหารที่มีการตัดแปลงพันธุกรรมและที่ปลอดการตัดแปลงพันธุกรรมแยกออกจากกัน เป็นไปได้มากกว่ามีเหตุการณ์ปนเปื้อนอีกมากที่ยังไม่ถูกค้นพบหรือเปิดโปง

จนถึงสิ้นปี พ.ศ. 2556 ที่มีการบันทึกเหตุการณ์ปนเปื้อนของพืชตัดแปลงพันธุกรรมในพืชปกติไว้ทั่วโลกเกือบ 400 เหตุการณ์¹¹¹ จากการติดตามสังเกตพบว่าการปนเปื้อนเกิดขึ้นได้หลายทาง รวมไปถึงความผิดพลาดของมนุษย์ในขั้นตอนการเพาะเมล็ด การเก็บเกี่ยว การติดฉลาก การจัดเก็บ และระบบการคัดแยกที่ไม่มีประสิทธิภาพ เมื่อเกิดการปนเปื้อนขึ้น เกษตรกรคือผู้สูญเสีย ทั้งในเรื่องของราคายางที่ต่ำลง (สูญเสียรายได้ในฐานะผลผลิตอินทรีย์) ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการเก็บรวบรวมผลิตภัณฑ์ที่ปนเปื้อนและนำกลับไปวางตลาด และชื่อเสียงที่ถูกทำลายซึ่งส่งผลให้สูญเสียรายได้ในที่สุด¹¹² บริษัทก็ได้รับผลกระทบทางการเงินจากการปนเปื้อนของพืชตัดแปลงพันธุกรรมด้วยเช่นกัน ในปี พ.ศ. 2549-2550 การปนเปื้อนของข้าวตัดแปลงพันธุกรรมที่อยู่ระหว่างการทดลองของไบเออร์ทำให้เกษตรกรในสหรัฐอเมริกาสูญเสียรายได้ไปประมาณ 27.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และความเสียหายโดยรวมของทุกภาคส่วนสูงถึง 1,290 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หลังจากหลายประเทศห้ามนำเข้าข้าวจากสหรัฐอเมริกา¹¹³

พบความบกพร่องอย่างรุนแรงจากระบบตรวจสอบแห่งชาติสเปน ที่นั่นปลูกข้าวโพดบีทีกันนับหมื่นๆ ไร่ โดยที่รัฐบาลไม่มีมาตรการประเมิน หรือแม้กระทั่งป้องกันการปนเปื้อนของข้าวโพดตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงข้าวโพดปกติหรือข้าวโพดอินทรีย์แทบไม่มีมาตรการในการคัดแยกหรือควบคุมโดยหน่วยงานบริหารของสเปนเลย ทำให้เกษตรกรอยู่อย่างปลอดภัยปนธุกรรมได้ยากขึ้นเรื่อยๆ¹¹⁴



396

เหตุการณ์ปนเปื้อนของพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่มีการบันทึกไว้ (พ.ศ. 2537-พ.ศ. 2556)¹¹⁵

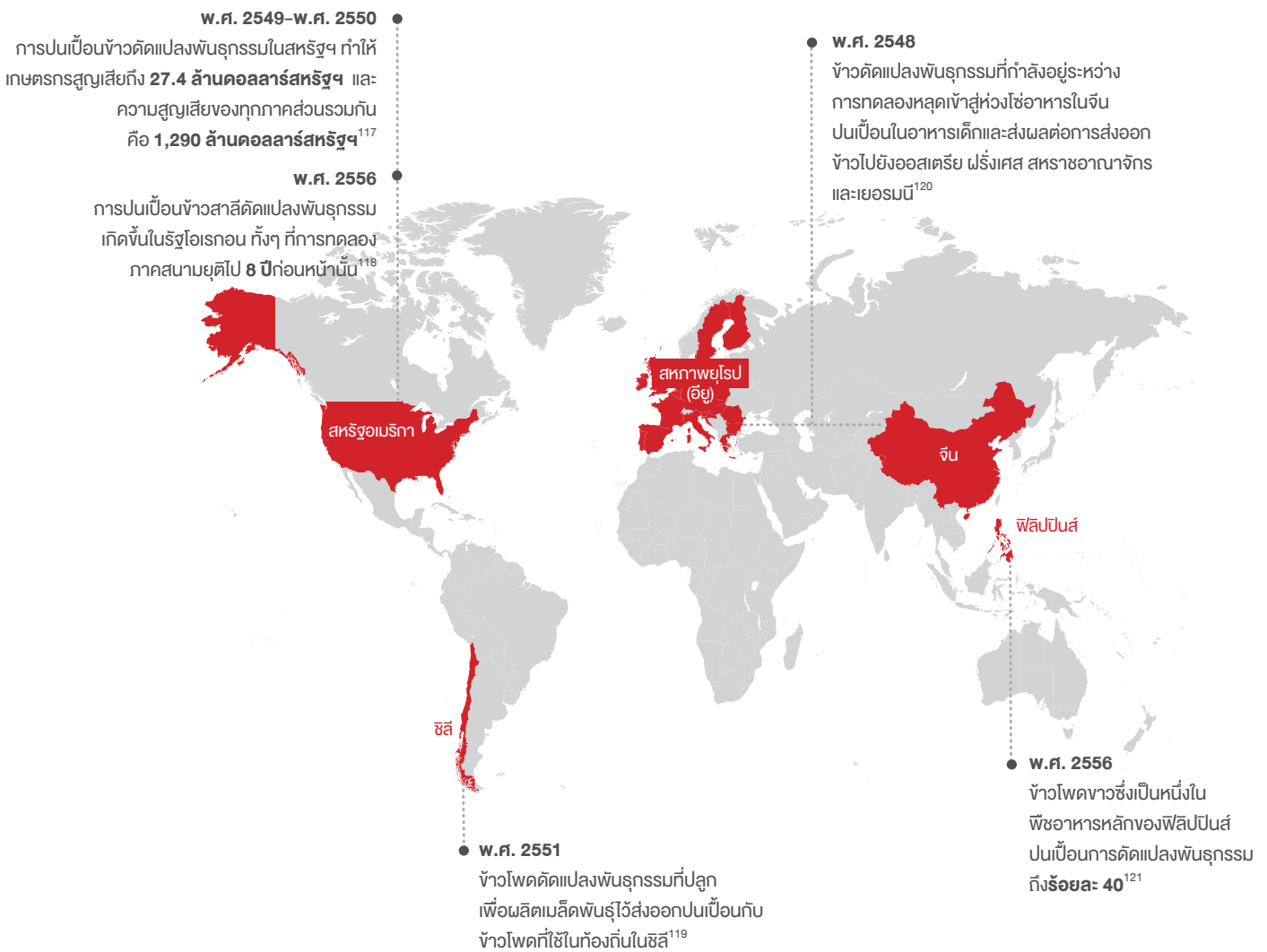


63

ประเทศได้รับผลกระทบจากการปนเปื้อนของพืชตัดแปลงพันธุกรรม¹¹⁶

มายาคติที่ 6 “พืชตัดแปลงพันธุกรรมสามารถอยู่ร่วมกับระบบเกษตรกรรมอื่นได้”

แผนที่ของการปนเปื้อนพืชตัดแปลงพันธุกรรม



มายาคติที่ 6.2

“พืชตัดแปลงพันธุกรรม จะไม่เข้ามาในห่วงโซ่อาหาร จนกว่าจะได้รับการอนุมัติ”

✘ ที่สำคัญคือในขณะที่ทุกฝ่ายทำงานเพื่อพิสูจน์ว่า การค้นพบนี้จริง ยินดีด้านทานไกลโฟสเฟตที่ใช้ใน ข้าวสาลีราวคัฟเฟอีนดี มีประวัติการใช้ที่ปลอดภัยมายาวนาน”

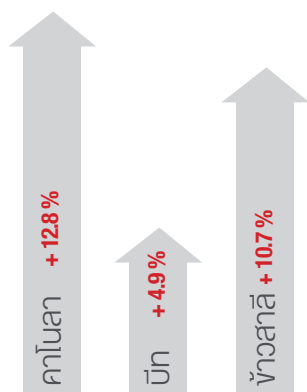
มอนซานโต้ : เรื่องการปนเปื้อนของ ข้าวสาลีทดลอง¹²²

ความเป็นจริง

i สายพันธุ์ข้าวโพด ข้าว ข้าวสาลี และพืชตัดแปลงพันธุกรรมอื่นๆ ที่อยู่ระหว่างการทดลอง หลุดออกจากแปลงทดลอง ภาคสนามเข้าไปอยู่ในห่วงโซ่อาหาร สิ่งนี้กำลังเกิดขึ้นกับพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ใช้ผลิตยา และเชื้อเพลิงชีวมวลเช่นกัน

ในหลายกรณี ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวมานั้นปนเปื้อนไปด้วยพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ควรจะอยู่แต่ในห้องทดลอง การปนเปื้อนนี้รวมไปถึงพืชที่ผสมเกสรในตัวเองซึ่งมีละอองเกสรจำนวนจำกัด ในประเทศไทยและไต้หวันการปนเปื้อนเกิดจากสายพันธุ์มะละกอดัดแปลงพันธุกรรมที่ไม่ได้รับอนุญาตหรือที่อยู่ในระหว่างการทดลอง ในสหภาพยุโรปมีการปนเปื้อนของข้าวโพดตัดแปลงพันธุกรรม ในแคนาดาเกิดเรื่องปนเปื้อนของลินสิดดัดแปลงพันธุกรรม ข้าวสาลีตัดแปลงพันธุกรรมปนเปื้อนในสหรัฐอเมริกาส่วนข้าวตัดแปลงพันธุกรรมเกิดการปนเปื้อนขึ้นในจีนและสหรัฐอเมริกา¹²³สาเหตุของการปนเปื้อนหลายกรณียังไม่เป็นที่ประจักษ์ดังที่ไบเออร์กล่าวไว้ว่า การปนเปื้อนของข้าวในสหรัฐอเมริกา (ดูมายาคติที่ 6.1) เป็น “เหตุสุดวิสัย” (Act of God)¹²⁴ กรณีเหล่านี้เป็นกรณีที่ตรวจพบสิ่งที่น่าเป็นห่วงคือข้อมูลที่ต้องใช้ทดสอบการปนเปื้อนการดัดแปลงพันธุกรรมจากแปลงทดลองภาคสนามถูกเก็บเป็นความลับ ในขณะที่เดียวกับบริษัทเทคโนโลยีชีวภาพกำลังอยู่ในระหว่างกระบวนการตัดต่อยีนของพืชที่ปลูกเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงชีวมวลและใช้ในเภสัชอุตสาหกรรม ถ้าพืชทดลองเหล่านี้ปนเปื้อนในแหล่งอาหารมนุษย์จะต้องบริโภคโปรตีนที่ไม่เคยมีอยู่ในอาหารมนุษย์โดยไม่รู้ตัว

ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นของอุตสาหกรรมอาหารของเยอรมนีหากพืชตัดแปลงพันธุกรรมหลุดเข้าไปอยู่ในห่วงโซ่อาหาร¹³²



ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นในการผลิตเมล็ดพันธุ์ของสหภาพยุโรปหากคาโนลาตัดแปลงพันธุกรรมได้รับการอนุมัติ¹³³



มายาคติที่ 6.3

“สามารถควบคุมต้นทุนในการจัดการให้ปลอดการตัดแปลงพันธุกรรมได้”

✘ เกษตรกรทุกระบบสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเคียงข้างกันไปเพื่อสนองความต้องการอันหลากหลายของผู้บริโภคที่แตกต่าง และความต้องการของประชากรที่เพิ่มขึ้น

มอนซานโต้¹²⁵

ความเป็นจริง

i เกษตรกรที่ปฏิเสธพืชตัดแปลงพันธุกรรมจะต้องแบกรับค่าใช้จ่ายอันมหาศาล แรงกดดันจะตกอยู่กับภาคเกษตรอินทรีย์เป็นพิเศษ บางครั้งถึงกับทำให้เกษตรกรหมดทางเลือกจนต้องยอมปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรมชนิดเดียวกันกับที่มีการเพาะปลูกในพื้นที่และยอมให้พื้นที่เพาะปลูกของพวกเขาถูกปนเปื้อน ค่าใช้จ่ายสำคัญที่เพิ่มขึ้นยังมาจากแรงกดดันของผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์และผู้แปรรูปอาหารที่ต้องการให้รักษาห่วงโซ่อุปทานที่ปราศจากการตัดแปลงพันธุกรรม

ในบริเวณที่มีการปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรม เกษตรกรที่ปลูกพืชที่ไม่ใช่พืชตัดแปลงพันธุกรรมมักถูกบังคับให้ทำตามขั้นตอนที่ยุงยากและมีค่าใช้จ่ายสูง เช่น ต้องปลูกพืชเร็วหรือช้ากว่าปกติเพื่อหลีกเลี่ยงการปนเปื้อนในระหว่างการทำพืชไร่แห้ง กรีนพีซพบว่าเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดอินทรีย์ในสเปนบางครั้งต้องลงเอยด้วยการปลูกข้าวโพดตัดแปลงพันธุกรรมเพราะค่าใช้จ่ายในการหลีกเลี่ยงการปนเปื้อนนับสูงเกินไปสิ่งนี้สร้างภาพลวงตาของ “การอยู่ร่วมกัน” เนื่องจากไม่มีอะไรเหลือให้พืชตัดแปลงพันธุกรรมอยู่ร่วมด้วยแล้ว¹²⁶

ในแคว้นอารากอนที่ซึ่งปลูกข้าวโพดตัดแปลงพันธุกรรมกันมาก พื้นที่เกษตรอินทรีย์ลดลงร้อยละ 75 ระหว่างปี พ.ศ. 2547-2550 เนื่องจากเกิดกรณีปนเปื้อน และเมื่อพยายามแก้ปัญหาคความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น ในหมู่บ้านก็ถูกคุกคาม¹²⁷

ในขณะเดียวกัน งานวิจัยของแคนาดาที่เกี่ยวกับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดจากการปลูกข้าวสาลีบ่งชี้ว่า การควบคุมพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่เกิดขึ้นเองจะกลายเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงที่สุดเพียงอย่างเดียวในแปลงเกษตร¹²⁸ และจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมอื่นๆ ตามมาเป็นขั้นๆ ตลอดภาคเกษตร-อาหาร (Agri-food) ผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ซึ่งอยู่ต้นน้ำจะเผชิญกับค่าใช้จ่ายที่สูงมากกว่าขั้นตอนในการหลีกเลี่ยงการปนเปื้อนแบบเดียวกับที่เกิดขึ้นในซีลี¹²⁹

ในสหภาพยุโรป ถ้าคาโบลาคัดแปลงพันธุกรรมได้รับการอนุมัติให้ปลูก คาดว่าต้นทุนค่าผลิตเมล็ดคาโบลาคาจะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 10¹³⁰ ส่วนที่ปลายน้ำ ส่วนประกอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่เข้าไปอยู่ในห่วงโซ่อุปทานของโลกจะเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้กับผู้ผลิตอาหารที่ปฏิบัติตามความต้องการ ผู้บริโภคในสหภาพยุโรป ผู้เรียกร้องสิทธิที่จะรู้ว่าพืชของพวกเขาเป็นปราศจากการตัดแปลงพันธุกรรม งานวิจัยเมื่อปี พ.ศ. 2552 ประมาณการณไว้ว่า ค่าใช้จ่ายในการคัดแยกพืชตัดแปลงพันธุกรรมซึ่งอุตสาหกรรมเยอรมนีต้องแบกรับนั้นจะสูงขึ้นตามลำดับดังนี้ ร้อยละ 13 สำหรับน้ำมันคาโบลาคาปลอดการตัดแปลงพันธุกรรม ร้อยละ 8 สำหรับแป้งสาลีปลอดการตัดแปลงพันธุกรรม และร้อยละ 5 สำหรับน้ำตาลที่ได้จากหัวบีทปลอดการตัดแปลงพันธุกรรม¹³¹

มายาคติที่ 7.1

“ พันธุวิศวกรรม
ส่งเสริมนวัตกรรม
และสร้างการแข่งขัน ”



การจดสิทธิบัตร
พืชดัดแปลงพันธุกรรม
นั้น “กระตุ้นการลงทุนใน
งานวิจัยทางวิทยาศาสตร์
และการพัฒนาเทคโนโลยี
ใหม่ๆ”

ซินเจนทา¹³⁴

ความเป็นจริง



พืชดัดแปลงพันธุกรรมไม่เพียงเป็น
นวัตกรรมที่ไร้ประสิทธิภาพ ตัวมันเอง
ยังไม่ดีต่อการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อีกด้วย
พืชดัดแปลงพันธุกรรมเปลี่ยนกระบวนการ
พัฒนาพืชให้กลายเป็นทรัพย์สินส่วนบุคคล
จำกัดการเข้าถึง และการแบ่งปัน
แหล่งยีน อีกทั้งยังนำมาซึ่งความกังวล
เรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นผลเสีย
ต่อประเทศกำลังพัฒนา พืชดัดแปลง
พันธุกรรมทำให้เกิดการผูกขาดโดย
บริษัทเมล็ดพันธุ์ ส่งผลให้เกษตรกรมี
ตัวเลือกน้อยลง และภาคอุตสาหกรรม
มีอำนาจมากขึ้น

ดังที่กล่าวไว้ในมายาคติที่ 1-6 เทคโนโลยีการดัดแปลงพันธุกรรมล้มเหลวในตัวเอง เช่น การลดความเข้มข้นของการใช้ยาฆ่าแมลงในการเกษตร หรือการผลิตพืชที่ทนแล้ง **พืชดัดแปลงพันธุกรรมไม่เพียงแต่เป็นนวัตกรรมที่ไร้ประสิทธิภาพ ตัวมันเองยังส่งผลร้ายต่อนวัตกรรมอีกด้วย** การออกแบบพืชดัดแปลงพันธุกรรมนั้นเป็นไปในทิศทางที่เก็บความรู้และอำนาจเอาไว้กับตัว แทนที่จะส่งต่อไปให้อยู่ในมือของเกษตรกร บริษัทด้านเกษตรกรรมจดสิทธิบัตรเทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์ได้ในหลายประเทศเพราะถือว่าเป็นทรัพย์สินทางปัญญา (IP) ดังนั้น การดัดแปลงพันธุกรรมจึงมาพร้อมสิทธิและการคุ้มครอง

ตัวเลขที่เกี่ยวข้องกับมอนซานโต้



112

จวบจนปี พ.ศ. 2550 มอนซานโต้
ยื่นฟ้องเกษตรกร 112 คน
โดยกล่าวหาว่า ละเมิด
สิทธิทรัพย์สินทางปัญญา¹⁴³



21 ล้าน
ดอลลาร์
สหรัฐฯ

มอนซานโต้ เรียกเก็บค่าปรับ
มากกว่า 21 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
จากเกษตรกรสหรัฐฯ
(พ.ศ. 2539 – 2550)¹⁴⁴



160 ล้าน
ดอลลาร์
สหรัฐฯ

มอนซานโต้ ได้รับเงินมากถึง
160 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
จากการทำความตกลงนอกศาล
(พ.ศ. 2539 – 2550)¹⁴⁵

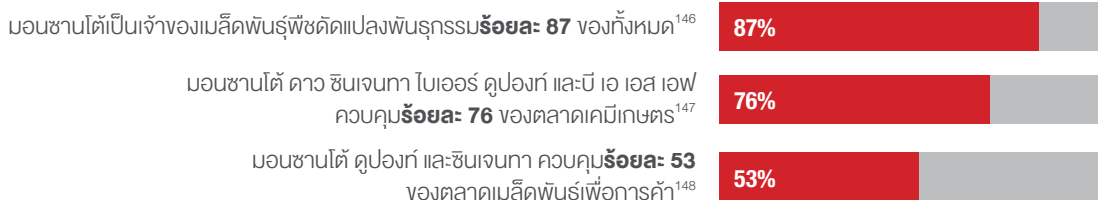
มายาคติที่ 7 “การดัดแปลงพันธุกรรมคือนวัตกรรมที่ดีที่สุดของระบบอาหาร”

ผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชดัดแปลงพันธุกรรมอ้างว่าสิทธิบัตรเป็นสิ่งจำเป็น เพราะช่วยให้พวกเขามีแรงจูงใจที่จะสร้างสรรค์สิ่งใหม่¹³⁵ อย่างไรก็ตาม ผลกระทบที่แท้จริงของสิทธิบัตรเมล็ดพันธุ์พืชดัดแปลงพันธุกรรมคือการรวมศูนย์ความรู้และการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ การแปลงกระบวนการพัฒนาพืชให้เป็นทรัพย์สินส่วนบุคคลนั้นไม่เพียงเปิดทางให้บริษัทค้ากำไรได้มากขึ้นจากเมล็ดพันธุ์ของเขา (ดูมายาคติที่ 5.1) แต่ยังกีดกันไม่ให้คนอื่นเข้าถึงตัวอย่างของสารพันธุกรรม

ในปี พ.ศ. 2551 การประเมินการเกษตรระดับโลกของสหประชาชาติ ซึ่งใช้เวลาประเมิน 4 ปี โดยนักวิทยาศาสตร์ 400 คน และลงนามโดยรัฐบาล 58 ประเทศ เตือนว่า “การใช้สิทธิบัตรสำหรับยีนที่ดัดแปลงอาจทำให้ต้นทุนสูงขึ้นและยับยั้งการทดลองโดยเกษตรกรรายบุคคลหรือนักวิจัยสาธารณะ ในขณะที่เดียวกัน อาจบ่อนทำลายวิถีท้องถิ่นซึ่งเพิ่มความมั่นคงทางอาหาร และความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ¹³⁶”

ความสามารถที่จะเป็นเจ้าของและจดสิทธิบัตรสารพันธุกรรมได้นำความรำรวย และอำนาจมหาศาลมารวมอยู่ในมือของบริษัทธุรกิจการเกษตรเพียงไม่กี่ราย บริษัท 6 แห่ง ได้แก่ มอนซานโต้ ดาว ซินเจนทา ไบเออร์ ดูปองท์ และ BASF เป็นเจ้าของพืชดัดแปลงพันธุกรรมที่เป็นการค้าแล้วเกือบทั้งโลกและควบคุมร้อยละ 76 ของตลาดเคมีเกษตร¹³⁷ นี่หมายความว่าบริษัทเดียวกับที่ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชดัดแปลงพันธุกรรมได้ผลกำไรเพิ่มขึ้นจากยาฆ่าแมลงที่ต้องใช้ในการปลูกพืชดัดแปลงพันธุกรรม แท้จริงแล้วบริษัทผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชดัดแปลงพันธุกรรมชั้นนำเคยเป็นบริษัทเคมีเกษตรมาก่อนที่จะหันมาผลิตเมล็ดพันธุ์ เมื่อสบโอกาสที่จะได้กำไรสูงจากการขายเมล็ดพันธุ์ที่มีสิทธิบัตร ธรรมชาตินี้เป็นเหมือนโรคติดต่อ ขณะนี้บริษัทเมล็ดพันธุ์เริ่มขอสิทธิบัตรในพืชที่ปรับปรุงพันธุ์แบบดั้งเดิม และผูกขาดเมล็ดพันธุ์ปกติ¹³⁸ **นวัตกรรมการดัดแปลงพันธุกรรมหมายถึงทางเลือกที่น้อยลงของเกษตรกร** เครื่อง่ายสวนเกษตรครอบครัวแห่งสหรัฐอเมริกา (US National Family Farmers Coalition) รายงานว่าบริษัทเมล็ดพันธุ์หลายบริษัทจะผูกมอนซานโต้ซื้อไปก่อน แล้วจึงเก็บสายพันธุ์ปกติของพวกเขาออกจากตลาด¹³⁹ ในขณะเดียวกัน การครอบครองตลาดในโคลัมเบียโดยมอนซานโต้ หมายถึง ผู้ปลูกฝ้ายจะต้องค้นหาเมล็ดพันธุ์ทางเลือกที่มีอยู่¹⁴⁰ โดยรวมแล้วในขณะนี้ร้อยละ 53 ของตลาดค้าเมล็ดพันธุ์ถูกควบคุมโดย 3 บริษัทคือ มอนซานโต้ ดูปองท์ และซินเจนทา¹⁴¹ การกุมตลาดนี้เป็นบริบทให้กับเกษตรกรที่กำลัง “(ดูเหมือนจะ) ตัดสินใจอย่างอิสระ” ที่จะปลูกพืชดัดแปลงพันธุกรรม นี่คือนสิ่งที่เลวร้ายต่อเกษตรกรและเลวร้ายต่อการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ความก้าวหน้าของการปรับปรุงพันธุ์พืชต้องล่าช้า และหยุดชะงักลงไป เมื่อการแบ่งปันงานวิจัย และการพัฒนา ได้รับผลกระทบจากการผูกขาด¹⁴²

การกระจุกตัวของบริษัทที่ค้าปัจจัยการผลิตทางการเกษตร



มายาคติที่ 7.1

“พันธุวิศวกรรม คือ นวัตกรรมการผลิตพืช ที่มีอนาคตที่สุด”



พันธุวิศวกรรม “ช่วยให้นักปรับปรุงพันธุ์พืชทำสิ่งที่ทำกันมาหลายปีแล้วได้รวดเร็วขึ้น นั่นก็คือสร้างสายพันธุ์พืชที่เหนือกว่า ถึงแม้ว่าความเป็นไปได้นี้จะขยายเกินขีดจำกัดที่การปรับปรุงพันธุ์พืชแบบเดิมกำหนดไว้”

ยูโรปาบีโอ¹⁴⁹

ความเป็นจริง



การปรับปรุงพันธุ์ที่ชาญฉลาด หรือ การคัดเลือกพันธุ์ด้วยเครื่องหมายทางพันธุกรรม (MAS) ใช้เทคโนโลยีชีวภาพที่ไม่ใช่การดัดแปลงพันธุกรรมในการส่งมอบคุณลักษณะหลายแบบให้กับพืชหลากหลายชนิด MAS ช่วยให้นักปรับปรุงพันธุ์พืชซึ่งมักจะมาจากสถาบันรัฐจัดหาพืชที่ทนแล้ง ทนน้ำท่วม ต้านทานเชื้อรา และทนดินเค็มให้กับเกษตรกรได้ เทคโนโลยีชีวภาพแบบนี้เหมาะสมกว่าพันธุวิศวกรรมในการที่จะนำเสนอวิธีการปรับปรุงพันธุ์ให้เหมาะกับภูมิภาค และจัดการกับความรู้ของเกษตรกรผ่านการปรับปรุงพันธุ์แบบมีส่วนร่วม ความก้าวหน้าเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าพันธุวิศวกรรมไม่ใช่หนทางสู่นวัตกรรมไฮเทคในการปรับปรุงพันธุ์พืชเพียงหนทางเดียว และไม่ได้มีอนาคตมากที่สุด

การโฆษณาพืชดัดแปลงพันธุกรรมเกินจริงบดบังนวัตกรรมการปรับปรุงเมล็ดพันธุ์แบบอื่น ทั้งๆที่แบบอื่นให้ผลเร็วกว่าปลอดภัยกว่า และตอบโจทยที่ตรงกับความต้องการที่ระบบอาหารกำลังเผชิญอยู่ เช่น การคัดเลือกพันธุ์ด้วยเครื่องหมายทางพันธุกรรม (MAS) ใช้การปรับปรุงพันธุ์พืชแบบเดิม ดังนั้นยื่นเป้าหมายที่ใส่เข้าไปในพืชจึงอยู่ภายใต้การควบคุมของจีโนม สิ่งต่างจากพันธุวิศวกรรมคือ MAS จะไม่นำสารพันธุกรรมที่แยกเอาไว้ (มักจะเป็นสารพันธุกรรมแปลกปลอม) ใส่ออกไปนอกจีโนมของพืช แต่ MAS ใช้เทคนิคเดียวกับการปรับปรุงพันธุ์แบบเดิมซึ่งใช้กันอย่างปลอดภัยมาช้านาน

MAS ให้คุณสมบัติที่หลากหลายในพืชหลายชนิด เช่น ความต้านทานเชื้อราถูกใส่เข้าไปในข้าวบาร์เลย์ ถั่ว พริก พริกภาคข้าวเดือย ข้าว ถั่วเหลือง มะเขือเทศ และข้าวสาลีสายพันธุ์ต่างๆ¹⁵⁰ สายพันธุ์ใหม่ๆ ที่ผลิตโดย MAS ได้แก่ พืชทนแล้ง ทนน้ำท่วม และทนดินเค็ม¹⁵¹ เทคนิคอันทันสมัยที่ใช้ใน MAS ช่วยให้เรานำแหล่งพันธุกรรมจากพืชป่าและพืชพื้นเมืองที่อยู่ในตระกูลเดียวกันมาใช้ปรับปรุงสายพันธุ์พืช ด้วยวิธีที่ทำให้ยีนพูลของพืชที่ปลูก (cultivated gene pool) มีคุณภาพดีขึ้น¹⁵² ในขณะที่บางครั้งเมล็ดพันธุ์ MAS มีสิทธิบัตร การปรับปรุงเมล็ดพันธุ์ในรูปแบบนี้เปิดโอกาสให้จัดการกับความรู้ของเกษตรกรในแบบที่เปิดกว้างและมีส่วนร่วมมากกว่า¹⁵³ และนำเสนอวิธีการปรับปรุงพันธุ์ที่เหมาะสมกับแต่ละภูมิภาค MAS ดูเหมือนจะไม่ได้อยู่ในเงื้อมมือของผู้พัฒนาเพียงหยิบมือเดียว รายงาน “การปรับปรุงพันธุ์อันชาญฉลาด” เมื่อปี พ.ศ. 2557 ของกรีนพีซ ระบุสายพันธุ์ที่ปรับปรุงโดยวิธี MAS ที่เปิดเผยแก่สาธารณะไว้ถึง 136 สายพันธุ์¹⁵⁴ MAS ไม่ใช่ยาครอบจักรวาล แต่ความสำเร็จของ MAS แสดงให้เห็นว่า เทคโนโลยีการดัดแปลงพันธุกรรมไม่ได้เป็นหนทางสู่นวัตกรรมไฮเทคในการปรับปรุงเมล็ดพันธุ์แต่เพียงหนทางเดียว และไม่ใช่หนทางที่ดูดีมีอนาคตที่สุดด้วย

มายาคติที่ 7.2

“การเกษตรนิเวศตอบ
โจทย์ที่เราเผชิญอยู่ไม่ได้
และเลี้ยงโลกไม่ได้”

✘ เกษตรอินทรีย์โดยตัวมันเองไม่ได้ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการอาหารในปัจจุบันและในอนาคตได้ ทางออกที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง ควรผนวกเทคโนโลยีการอารักขापืชสมัยใหม่และสายพันธุ์พืชต่างๆ เข้าด้วยกัน

ซินเจนทา¹⁵⁵

✘ เมื่อประชากรเพิ่มจาก 6 พันล้านไปเป็น 9 พันล้าน ใน 30 - 40 ปีข้างหน้า ที่ดินใหม่ไม่มีแล้ว เราจะอยู่โดยปราศจากเทคโนโลยีชีวภาพได้หรือ ผมไม่คิดอย่างนั้น... ผมหยุดหิวเวลาต้องกกกับใครเรื่องนี้ เพราะมันไม่เคยมีทางเลือกอีกพวกหนึ่งของเรื่องนี้ ยังคงว่างเปล่าอยู่มาก

อีจ็ แกรนท์
ประธานกรรมการบริหาร
บริษัท มอนซานโต้¹⁵⁶

ความเป็นจริง

❗ นวัตกรรมใหม่ในระบบอาหารหลายนวัตกรรมไม่ได้เป็นของบริษัท และไม่ได้ถูกจำกัดอยู่ในห้องปฏิบัติการของประเทศตะวันตก เทคนิคเกษตรกรรมเชิงนิเวศช่วยให้ประสบความสำเร็จในการต่อสู้กับแมลง การรักษาปริมาณผลผลิต การอนุรักษ์ระบบนิเวศ และการสร้างความมั่นคงและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรรายย่อย ความสำเร็จนี้บรรลุผลเป็นวงกว้างในพื้นที่ที่ความมั่นคงทางอาหารถูกคุกคามมากที่สุด พวกเขาเอาชนะความไม่มั่นคงทางอาหารโดยลำพังไม่ได้ เนื่องจากแรงจูงใจทางสังคมและการเมืองของความยากจนและความหิวโหยนั้นมหาศาล แต่เทคนิคเกษตรกรรมเชิงนิเวศแตกต่างจากแบบจำลองของการเกษตรเชิงอุตสาหกรรมที่ถูกขับเคลื่อนโดยพืชดัดแปลงพันธุกรรม เกษตรกรรมเชิงนิเวศมอบเครื่องมือในการเพิ่มผลผลิต ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้กับเกษตรกรอย่างถาวร

ในขณะที่สายพันธุ์พืชดัดแปลงพันธุกรรมลักษณะต่างๆ อาทิ ด้านทานยากำจัดวัชพืช พยายามที่จะแยกพืชออกจากสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติของพืชเพื่อให้พืชได้เจริญเติบโตในสภาพแวดล้อมที่ต้องการ เทคนิคเกษตรกรรมเชิงนิเวศกลับบำรุงหล่อเลี้ยงระบบนิเวศโดยรวม ส่งเสริมความหลากหลายทางธรรมชาติของพืช และอาศัยการเกื้อกูลระหว่างสายพันธุ์ต่างๆ เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาวะการณต่างๆ นักวิทยาศาสตร์เคยแสดงให้เห็นว่า ความหลากหลายสร้างหลักประกันตามธรรมชาติเพื่อต้านทานการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของระบบนิเวศ¹⁵⁷ ไร่ที่มีความหลากหลายของพืชมากที่สุดให้ผลผลิตข้าวโพดสูงกว่าไร่ข้าวโพดเชิงเดี่ยวที่ทำมาอย่างต่อเนื่องถึงร้อยละ 100¹⁵⁸ ในอิตาลีแปลงข้าวสาลีที่มีความหลากหลายหลักเลี้ยงการสูญเสียผลผลิตจากสภาวะฝนน้อยได้¹⁵⁹ ความหลากหลายได้รับการพิสูจน์แล้วว่าเป็นกุญแจสู่การรักษาผลผลิตเมื่อประสบกับปัญหาจากโรคและแมลง

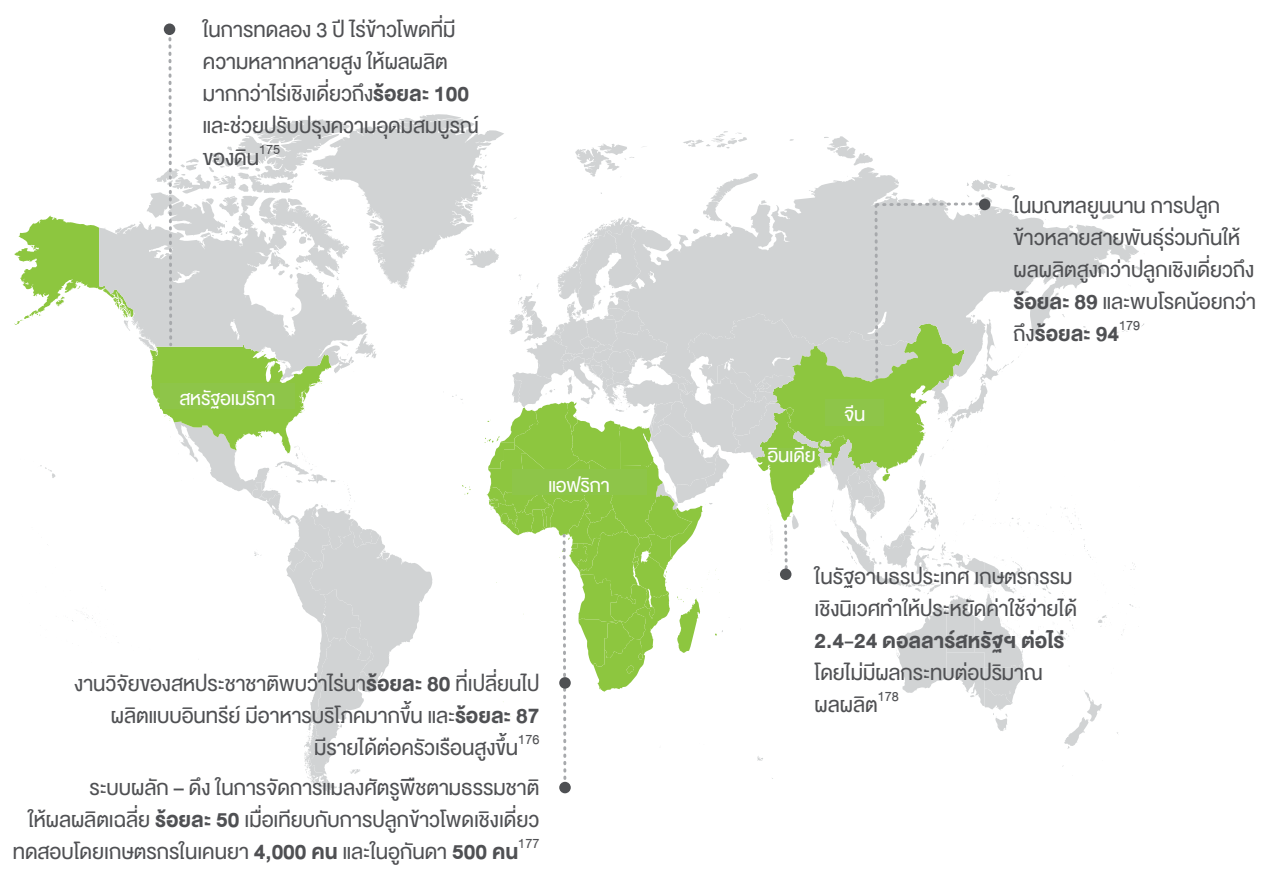
มายาคติที่ 7 “การดัดแปลงพันธุกรรมคือนวัตกรรมที่ดีที่สุดของระบบอาหาร”

ในมณฑลยูนนานของจีน เมื่อปลูกข้าวพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคไหม้สลับกับข้าวพันธุ์ที่ทนต่อโรคจะได้ผลผลิตสูงกว่าปลูกข้าวเชิงเดี่ยวถึงร้อยละ 89 และเป็นโรคน้อยกว่าถึงร้อยละ 94¹⁶⁰

นวัตกรรมเกษตรนิเวศยังทำให้ความสมบูรณ์ของดินเพิ่มขึ้นมาก จากการวิเคราะห์งานวิจัย 77 ชิ้น พบว่าปุ๋ยพืชสดจากพืชตระกูลถั่วตรึงไนโตรเจนให้ดินเพียงพอที่จะทดแทนปุ๋ยไนโตรเจนสังเคราะห์ที่ใช้อยู่ทั้งหมดได้โดยไม่เกิดความสูญเสียในการผลิตอาหาร¹⁶¹ ข้อดีเหล่านี้จะคงอยู่ไปนานแสนนาน ในการศึกษาไร่นาในยุโรปเป็นเวลากว่า 20 ปี พบว่าดินที่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์มีความคงตัว (Soil stability) สูงกว่าดินที่ใช้ปุ๋ยสังเคราะห์ ความอุดมสมบูรณ์ในดินเพิ่มขึ้นและความหลากหลายทางชีวภาพรวมถึงกิจกรรมของจุลินทรีย์และไส้เดือนดินสูงกว่า¹⁶²

บางครั้งฝ่ายสนับสนุนการดัดแปลงพันธุกรรมและเกษตรเชิงอุตสาหกรรมกล่าวหาว่าอาหารที่ผลิตแบบนิเวศเป็นแพะรับเหยื่อของผู้บริโภคที่มีสติ และไม่สามารถเลี้ยงคนทั้งโลกได้ อย่างไรก็ตามเทคนิคเกษตรนิเวศมอบทางเลือกที่ยั่งยืนต่อปัญหาแมลง โรค และสภาพภูมิอากาศซึ่งคุกคามผลผลิต ดังนั้นผลผลิตจึงสูงแต่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรกรรมเชิงนิเวศจึงเป็นหนทางที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มผลผลิตและลดช่องว่างของปริมาณผลผลิตระหว่างเกษตรอินทรีย์กับการเกษตรทั่วไป¹⁶³ เกษตรนิเวศไม่เพียงรักษาปริมาณผลผลิต แต่ยังเพิ่มรายได้ให้สูงขึ้นในระยะยาว

ความสำเร็จของเกษตรกรรมเชิงนิเวศทั่วโลก



มายาคติที่ 7 “การดัดแปลงพันธุกรรมคือนวัตกรรมที่ดีที่สุดของระบบอาหาร”

งานวิจัยที่ใช้เวลาทำ 1 ทศวรรษในรัฐวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกาแสดงให้เห็นว่า การเกษตรที่มีความหลากหลายสูงและไม่ใช้ยาฆ่าแมลงหรือปุ๋ยเคมีนั้น ให้ผลกำไรมากกว่าการเกษตรเชิงเดี่ยวที่ใช้สารเคมี¹⁶⁴ ตัวอย่างเช่น ในยุโรป การวิเคราะห์ระดับภูมิภาคบ่งชี้ว่า ผลกำไรโดยเฉลี่ยจากเกษตรอินทรีย์เทียบได้กับผลกำไรจากเกษตรแบบปกติ¹⁶⁵ ค่าแรงในระบบเกษตรกรรมเชิงนิเวศอาจสูงกว่า แต่ต้นทุนเหล่านี้มักจะถูกหักลบด้วยเงินที่ประหยัดได้จากค่าปัจจัยการผลิต¹⁶⁶

ที่สำคัญคือผลกำไรนั้นสูงเป็นพิเศษในที่ที่ความมั่นคงทางอาหารถูกคุกคามมากที่สุด การวิเคราะห์แปลงเกษตรอินทรีย์ตัวอย่าง 15 แปลงในแอฟริกาของสหประชาชาติแสดงให้เห็นว่า ผลผลิตต่อไร่ของพืชอาหารเพิ่มขึ้น รายได้ของเกษตรกรสูงขึ้น ประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น และชุมชนเข้มแข็งขึ้น¹⁶⁷ ในรัฐอานฮอสประเทศ และรัฐเตลังคานาของอินเดีย หมู่บ้านทั้งหมู่บ้านปฏิเสธการเกษตรแบบเคมี และนำเทคนิคเชิงนิเวศมาใช้ทำให้ประหยัดไปได้ 2.4 - 24 ดอลลาร์สหรัฐต่อไร่ โดยไม่มีผลกระทบต่อปริมาณผลผลิต¹⁶⁸ ผลประโยชน์นี้ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงตัวอย่างเล็กๆ เท่านั้น ระบบปลูก-ดัดในการจัดการแมลงตามธรรมชาติ ร่วมกับการปลูกพืชแซม แพร่ขยายไปยังเกษตรกร 4,000 คนในเคนยา และ 500 คนในยูกันดา ซึ่งให้ผลตอบแทนเฉลี่ยมากกว่าถึงร้อยละ 50 เมื่อเปรียบเทียบกับไร่ข้าวโพดเชิงเดี่ยว¹⁶⁹ ในขณะเดียวกัน การปฏิวัติการเกษตรนิเวศในรัฐอานฮอสประเทศและรัฐเตลังคานาของอินเดียครอบคลุมพื้นที่เพาะปลูกของรัฐเหล่านี้ถึงร้อยละ 15 และเข้าถึงเกษตรกรรายย่อยกว่า 2 ล้านคน¹⁷⁰

กว่า 2 ทศวรรษที่รัฐและเอกชนทุ่มเงินทุนมหาศาลให้กับพืชดัดแปลงพันธุกรรม เงินกว่า 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐถูกใช้ไปในการพัฒนาข้าวสีทอง (ดัดแปลงพันธุกรรม) ซึ่งประสบความสำเร็จ¹⁷¹ ในขณะเดียวกันวิถีเกษตรกรรมเชิงนิเวศที่มีการจัดการเป็นพื้นฐานนั้นไม่ได้เสนอแรงจูงใจที่เป็นผลกำไรให้กับบริษัท จึงได้รับการลงทุนที่น้อยกว่ามาก¹⁷² ดังนั้นเป็นเรื่องที่ชัดเจนว่าเกษตรกรรมเชิงนิเวศประสบความสำเร็จในการฟื้นคืนระบบนิเวศ ทำให้ผลผลิตโดดเด่น ยั่งยืน รายได้ดี และความเป็นอยู่ของเกษตรกรมั่นคง นับว่าเป็นกรณีพิเศษมาก เกษตรกรรมเชิงนิเวศเป็นระบบที่ใช้ความรู้เป็นหลัก ซึ่งต่างจากเกษตรอุตสาหกรรมและการปลูกพืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ใช้เงินทุนเป็นหลัก¹⁷³ ดังนั้น เกษตรกรรมเชิงนิเวศจึงเป็นไปได้สำหรับเกษตรกรทั่วโลก ไม่ใช่เพียงไร่นาขนาดใหญ่ที่สุดเท่านั้น ความเป็นไปได้ที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศจะพัฒนาอย่างก้าวกระโดดต่อไปจึงมีสูงมาก และด้วยเหตุที่การแก้ปัญหาแบบเกษตรกรรมเชิงนิเวศนั้นมีหลากหลายวิธี จึงอาจจำเป็นต้องมีสิ่งจูงใจหลายๆ อย่างรวมไปถึงกรอบสนับสนุนด้วย¹⁷⁴ นวัตกรรมส่วนมากจะเกิดจากตัวเกษตรกรเอง หากความเป็นอยู่ของเขามั่นคง สิ่งแวดล้อมของเขาได้รับการปกป้องรักษา และเสรีภาพในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ของเขาได้รับการคุ้มครอง หลังจาก 20 ปีแห่งความล้มเหลว เราจะเห็นได้ชัดว่า พืชดัดแปลงพันธุกรรมเข้ากันไม่ได้กับประเภทของนวัตกรรมประเภทของการเปลี่ยนผ่านและระบบอาหารแบบที่เราต้องการ

เทคโนโลยีที่ส่งเสริมเกษตรเชิงเดี่ยว เพิ่มการใช้ยาฆ่าแมลง ส่งเสริมการผูกขาดโดยบริษัท และเพิ่มแรงกดดันทางเศรษฐกิจให้กับเกษตรกร เป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมเกษตรที่เป็นอดีตไปแล้ว ไม่ใช่อนาคตของระบบนิเวศ

อ้างอิง

1. See for example: http://www.huffingtonpost.com/dr-robert-t-fraley/lets-use-organic-and-gmos_b_5669928.html
2. Quist, D.A., Heinemann, J.A., Myhr, A.I., Aslaksen, I. & Funtowicz, S. 2013. Hungry for Innovation: pathways from GM crops to agroecology. Ch. 19 in: European Environmental Agency (EEA) Late lessons from early warnings: science, precaution, innovation. EEA Report no 1/2013 pp. 490-517. <http://www.eea.europa.eu/publications/late-lessons-2>
3. James, C. 2015. Global Status of Commercialized Biotech/GM Crops: 2014. ISAAA brief No. 49. International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications (ISAAA): Ithaca, NY.
4. http://www.gmo-compass.org/eng/regulation/labelling/96.labelling_gm_foods_frequently_asked_questions.html
5. <http://www.europabio.org/which-gm-crops-can-be-cultivated-eu>
6. James 2015. op. cit.
7. James 2015. op. cit.
8. <http://www.syngenta.com/global/corporate/en/investor-relations/questions-about-syngenta/Pages/technology.aspx#8>
9. <http://www.monsanto.com/newsviews/pages/food-safety.aspx#q2>
10. IAASTD 2009. International Assessment of Agricultural Science and Technology for Development. Island Press. <http://www.unep.org/dewa/assessments/ecosystems/iaastd/tabid/105853/default.aspx>.
11. See, for example, critique by Heinemann, J. of inclusion criteria for meta-analysis finding GM yield increases (Klumper, W., and Qaim, M., 2014. A meta-analysis of the impacts of genetically modified crops. PLoS ONE 9, e111629): <http://rightbiotech.tumblr.com/post/103665842150/correlation-is-not-causation>
12. Fernandez-Cornejo, J., Wechsler, S., Livingston, M. & Mitchell, L. 2014. Genetically engineered crops in the United States. USDA Economic Research Service, Economic Research Report no. 162. <http://www.ers.usda.gov/publications/err-economic-research-report/err162.aspx>
13. Elmore, R.W., Roeth, F. W., Nelson, L.A., Shapiro, C.A., Klein, R.N., Knezevic, S.Z. & Martin A. 2001. Glyphosate-resistant soybean cultivar yields compared with sister lines. *Agronomy Journal*, 93: 408-412; Elmore, R.W., Roeth, F.W., Klein, R.N., Knezevic, S.Z., Martin, A., Nelson, L.A. & Shapiro, C.A. 2001. Glyphosate-resistant soybean cultivar response to glyphosate. *Agronomy Journal* 93: 404-40.
14. Heinemann, J.A., Massaro, M., Coray, D.S., Agapito-Tenfen, S.Z. & Wen, J.D. 2013. Sustainability and innovation in staple crop production in the US Midwest, *International Journal of Agricultural Sustainability*, DOI:10.1080/14735903.2013.806408.
15. James 2015. op. cit.
16. James 2015. op. cit.
17. http://www.huffingtonpost.com/dr-robert-t-fraley/lets-use-organic-and-gmos_b_5669928.html
18. <http://www.ifad.org/pub/viewpoint/smallholder.pdf>
19. James 2015. op. cit.
20. James 2015. op. cit.

21. Leguizamón, A. 2014. Modifying Argentina: GM soy and socio-environmental change. *Geoforum* 53: 149–160.
22. <http://www.theverge.com/2015/2/18/8056163/bill-gates-gmo-farming-world-hunger-africa-poverty>
23. Monsanto's showcase project in Africa fails, *New Scientist* 181: 2433, 7 Feb. 2004.
24. de Grassi, A. 2003. Genetically modified crops and sustainable poverty alleviation in Sub Saharan Africa: an assessment of current evidence. *Third World Network Africa*. Available at: <http://agris.fao.org/agris-search/search.do?recordID=GB2013200189>
25. Mabeya, J. & Ezezika, O. C. 2012. Unfulfilled farmer expectations: the case of the Insect Resistant Maize for Africa (IRMA) project in Kenya *Agriculture & Food Security* 1 : S6. doi:10.1186/2048-7010-1-S1-S6
26. <http://www.cimmyt.org/en/projects/insect-resistant-maize-for-africa/irma-home>
27. Gilbert, N. 2014, Cross-bred crops get fit faster. *Nature* 313: 292.
28. Eisenstein, M. 2014. Against the grain. *Nature* 514: S55-S57.
29. IAASTD 2009. International Assessment of Agricultural, Science and Technology for Development. Island Press. <http://www.unep.org/dewa/assessments/ecosystems/iaastd/tabid/105853/default.aspx> Section 3.2.3.2.2 Global Report. pg. 197.
30. James 2011. op. cit.
31. <http://www.syngenta.com/global/corporate/en/investor-relations/questions-about-syngenta/Pages/technology.aspx>
32. http://www.huffingtonpost.com/dr-robert-t-fraley/lets-use-organic-and-gmos_b_5669928.html
33. Greenpeace 2014. Smart breeding – the next generation. <http://www.greenpeace.org/international/en/publications/Campaign-reports/Agriculture/Smart-Breeding/>
34. WEMA (Water efficient maize for Africa) <http://wema.aatf-africa.org> ; Gilbert, N. 2014. op. cit.
35. Araújo, S.S., Beebe, S., Crespi, M., Delbreil, B., González, E.M., Gruber, V., Lejeune-Henaut, I., Link, W., Monteros, M.J., Prats, E., Rao, I., Vadez, V. & Patto, M.C.V. 2015. Abiotic stress responses in legumes: strategies used to cope with environmental challenges, critical reviews in plant sciences, 34: 237-280; Langridge, P & Reynolds, M.P. 2015. Genomic tools to assist breeding for drought tolerance. *Current Opinion in Biotechnology* 32:130–135.
36. Greenpeace 2014. op. cit.
37. Lin, B.B. 2011. Resilience in agriculture through crop diversification: adaptive management for environmental change. *Bioscience* 61: 183-193.
38. <http://www.syngenta.com/global/corporate/en/news-center/Pages/what-syngenta-thinks-about.aspx>
39. Quist et al. 2013. op. cit.
40. James 2015. op. cit.
41. Greenpeace 2010. Ecological farming: drought-resistant Agriculture. <http://www.greenpeace.org/international/en/publications/reports/Ecological-farming-Drought-resistant-agriculture/>
42. Tirado, R., Simon, G. & Johnston, P. 2013. Bees in decline: A review of factors that put pollinators and agriculture in Europe at risk. Greenpeace Research Laboratories Technical Report (Review) 01-2013,

<http://www.greenpeace.org/international/en/publications/Campaign-reports/Agriculture/Bees-in-Denial/>

43. <http://www.syngenta.com/global/corporate/en/investor-relations/questions-about-syngenta/Pages/technology.aspx>
44. Windels, P., Taverniers, I., Depicker, A., Van Bockstaele, E. & De Loose, M. 2001. Characterisation of the Roundup Ready soybean insert. *European Food Research Technology* 213:107-112; Rang, A., Linke, B. & Jansen, B. 2005. Detection of RNA variants transcribed from the transgene in Roundup Ready soybean. *European Food Research Technology* 220: 438-443.
45. Aharoni, A. & Galili, G. 2011. Metabolic engineering of the plant primary–secondary metabolism interface. *Current Opinion in Biotechnology* 22:239-244.
46. EFSA 2004. Opinion of the Scientific Panel on Genetically Modified Organisms on a request from the Commission related to the safety of foods and food ingredients derived from insect-protected genetically modified maize MON 863 and MON 863 x MON 810, for which a request for placing on the market was submitted under Article 4 of the Novel Food Regulation (EC) No 258/97 by Monsanto The EFSA Journal 50: 1-25; EFSA 2009. Applications (EFSA-GMO-RX-MON810) for renewal of authorisation for the continued marketing of (1) existing food and food ingredients produced from genetically modified insect resistant maize MON810; (2) feed consisting of and/or containing maize MON810, including the use of seed for cultivation; and of (3) food and feed additives, and feed materials produced from maize MON810, all under Regulation (EC) No 1829/2003 from Monsanto. The EFSA Journal 1149: 1-84.
47. Hilbeck, A., Binimelis, R., Defarge, N., Steinbrecher, R., Székács, A., Wickson, F., ... & Wynne, B. (2015). No scientific consensus on GMO safety. *Environmental Sciences Europe*, 27: 1-6.
48. http://www.who.int/foodsafety/areas_work/food-technology/faq-genetically-modified-food/en/
49. <http://www.theguardian.com/environment/2015/mar/21/roundup-cancer-who-glyphosate->
50. <http://www.monsanto.com/improvingagriculture/pages/the-importance-of-safety.aspx>
51. Greenpeace & GM Freeze 2011. Herbicide tolerance and GM crops. <http://www.greenpeace.org/international/en/publications/reports/Herbicide-tolerance-and-GM-crops/>
52. Holst, N., Lang, A., Lövei, G & Otto, M. 2013. Increased mortality is predicted of *Inachis io* larvae caused by Bt-maize pollen in European farmland. *Ecological Modelling* 250: 126–133.
53. Lövei, G.L. & Arpaia, S. 2005. The impact of transgenic plants on natural enemies: a critical review of laboratory studies. *Entomologia Experimentalis et Applicata* 114: 1–14.
54. Ramirez-Romero, R., Desneux, N., Decourtye, A., Chaffiol, A., Pham-Delègue, M.H. 2008. Does Cry1Ab protein affect learning performances of the honey bee. *Apis mellifera* L. (Hymenoptera, Apidae)? *Ecotoxicology and Environmental Safety* 70: 327–333.
55. Nguyen, H. T. & Jehle, J. A. 2007. Quantitative analysis of the seasonal and tissue-specific expression of Cry1Ab in transgenic maize MON810. *Journal of Plant Diseases and Protection* 114: 820-887.
56. Charles, D. 2011. Scientist in the middle of the GM-Organic Wars. *Science* 332: 168. Zapiola, M.L. & Mallory-Smith, C.A. 2012. Crossing the divide: gene flow produces intergeneric hybrid in feral transgenic creeping bentgrass population. *Molecular Ecology* 21: 4672-4680.
57. Hilbeck et al. 2015. op. cit.
58. http://www.nytimes.com/2009/02/20/business/20crop.html?_r=0
59. EFSA 2011. Guidance for risk assessment of food and feed from genetically modified plants. *EFSA Journal* 9: 2150-2187.

60. <http://www.monsanto.com/newsviews/pages/testing-of-gm-foods.aspx>
61. <http://www.monsanto.com/newsviews/pages/revolving-door.aspx>
62. Waltz, E. 2009. Under wraps. *Nature Biotechnology*, 27: 880.
63. Waltz 2009. op. cit.
64. Waltz, E. 2009. GM crops: battlefield. *Nature* 461: 27-32.
65. http://www.nytimes.com/2009/02/20/business/20crop.html?_r=0
66. IAASTD 2009. International Assessment of Agricultural Science and Technology for Development. Island Press. <http://www.unep.org/dewa/assessments/ecosystems/iaastd/tabid/105853/default.aspx> Global Ch. 3 and 6.
67. Hilbeck et al. 2015. op. cit.
68. Felke, M., Langenbruch, G-A., Feiertag, S. & Kassa, A. 2010. Effect of Bt-176 maize pollen on first instar larvae of the Peacock butterfly (*Inachis io*) (Lepidoptera; Nymphalidae). *Environmental Biosafety Research* 9: 5-12; Lang, A & Otto, M. (2010) A synthesis of laboratory and field studies on the effects of transgenic *Bacillus thuringiensis* (Bt) maize on non-target Lepidoptera, *Entomologia Experimentalis et Applicata* 135: 121-134.
69. See, e.g. EFSA 2010. Panel on Genetically Modified Organisms; Guidance on the environmental risk assessment of genetically modified plants. *The EFSA Journal* 8: 1879.
70. Hilbeck et al. 2015. op. cit.; EC 2010. A decade of EU-funded GMO research (2001 - 2010). EUR 24473 EN <http://bookshop.europa.eu/en/a-decade-of-eu-funded-gmo-research-2001-2010--pbKINA24473/>
71. <http://www.monsanto.com/newsviews/pages/food-safety.aspx#q2>
72. <http://www.syngenta.com/global/corporate/en/investor-relations/questions-about-syngenta/Pages/technology.aspx>
73. National Agricultural Statistics Service. 2009. Acreage. February 2011 <http://usda.mannlib.cornell.edu/usda/nass/Acre/2000s/2009/Acre-06-30-2009.pdf>
74. Greenpeace 2012. Glyphosate-tolerant crops in the EU. Greenpeace summary <http://www.greenpeace.org/international/en/publications/Campaign-reports/Genetic-engineering/Glyphosate-tolerant-crops-in-the-EU/>
75. Service, R.F. 2013. What happens when weed killers stop killing? *Science* 341: 1329.
76. Heap, I. 2015. The International Survey of Herbicide Resistant Weeds. www.weedscience.org
77. <http://newsroom.dowagro.com/press-release/epa-registers-enlist-duo-herbicide-enlist-weed-control-system-now-approved>
78. Greenpeace & GM Freeze 2011. op. cit.
79. Roy, D.B., Bohan, D.A., Haughton, A.J., Hill, M.O., Osborne, J.L., Clark, S.J., Perry, J.N., Rothery, P., Scott, R.J., Brooks, D.R., Champion, G.T., Hawes, C., Heard, M.S. & Firbank, L.G. 2003. Invertebrates and vegetation of the field margins adjacent to crops subject to contrasting herbicides regimes in the Farm Scale Evaluations of genetically modified herbicide –tolerant crops. *Philosophical Transactions of the Royal Society London B* 358: 1879-1898.
80. Pleasants, J.M. & Oberhauser, K.S. 2012. Milkweed loss in agricultural fields because of herbicide use:

effect on the monarch butterfly population. *Insect Conservation and Diversity* doi: 10.1111/j.1752-4598.2012.00196.x

81. Waltz, E. 2015. Monsanto adds dicamba to its cache to counter weed threat. *Nature Biotechnology* 33: 328.
82. <http://www.europabio.org/do-gm-crops-help-reduce-pesticide-and-herbicide-applications>
83. Tabashnik, B.E., Brévault, T. & Carrière, Y. 2013. Insect resistance to Bt crops: lessons from the first billion acres. *Nature Biotechnology* 31: 510-521; Gassmann, A.J., Petzold-Maxwell, J.L., Clifton, E.H., Dunbar, M.W., Hoffmann, A.M. Ingber, D.A. & Keweshan, R.S. 2014. Field-evolved resistance by western corn rootworm to multiple *Bacillus thuringiensis* toxins in transgenic maize. *Proceedings of the National Academy of Science* 111: 5141–5146.
84. Catangui M.A. & Berg R.K. 2006. Western bean cutworm, *Striacosta albicosta* (Smith) (Lepidoptera : Noctuidae), as a potential pest of transgenic Cry1Ab *Bacillus thuringiensis* corn hybrids in South Dakota. *Environmental Entomology* 35: 1439-1452; Zhao, J. H., Ho, P. & Azadi, H. 2011. Benefits of Bt cotton counterbalanced by secondary pests? Perceptions of ecological change in China. *Environmental Monitoring and Assessment* 173: 985–994; Catarino, R., Ceddia, G., Areal, F.J. & Park, J. 2015. The impact of secondary pests on *Bacillus thuringiensis* (Bt) crops. *Plant Biotechnology Journal* 13: 601-612.
85. Heap 2015. op. cit.
86. Benbrook, C. M. 2012a. Glyphosate tolerant crops in the EU: a forecast of impacts on herbicide use. <http://www.greenpeace.org/international/en/campaigns/agriculture/problem/genetic-engineering/growing-doubt>
87. GM herbicide-tolerant crops have led to a 239 million kg increase in herbicide use, while pesticide-producing crops reduced insecticide applications by 56 million kg. Overall, pesticide use increased by an estimated 183 million kg.
88. Benbrook, C.M. 2012b. Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. - the first sixteen years. *Environmental Sciences Europe* 24:24 doi:10.1186/2190-4715-24-24
89. Benbrook, C. M. 2005. Rust, resistance, run down soils, and rising costs—Problems facing soybean producers in Argentina. *AgBioTech InfoNet Technical Paper no. 8* <http://www.biosafety-info.net/article.php?aid=220>
90. Benbrook 2012a. op. cit.
91. Greenpeace 2010. Picking Cotton: the choice between organic and genetically-engineered cotton for farmers in South India: <http://www.greenpeace.org/international/en/publications/reports/Picking-Cotton/>
92. <http://www.monsanto.com/newsviews/pages/monsanto-submission-doj.aspx>
93. Benbrook 2012a. op. cit.
94. Benbrook 2012a. op. cit.
95. Benbrook 2012a. op. cit.
96. Benbrook 2012a. op. cit.
97. Benbrook 2012a. op. cit.
98. Wang, S., Just, D.R. & Pinstrup-Andersen, P. 2008. Bt-cotton and secondary pests. *International Journal of Biotechnology* 10: 113-121.
99. <http://www.cropsscience.bayer.com/en/Commitment/Rural-development.aspx>

100. Wang, S., Just, D.R., & Pinstrip-Andersen, P. 2006. Tarnishing silver bullets: Bt technology adoption, bounded rationality and the outbreak of secondary pest infestations in China. In American Agricultural Economics Association Meeting, Long Beach CA.
101. Wang et al. 2008. op. cit.
102. <http://www.monsanto.com/improvingagriculture/pages/improving-lives.aspx>
103. Greenpeace 2010. op. cit.
104. Fischer, K., Van den Berg, J., & Mutengwa, C. 2015. Is Bt maize effective in improving South African smallholder agriculture? Commentary. South African Journal of Science, 111: 15-16.
105. See Greenpeace 2010. Picking Cotton: the choice between organic and genetically-engineered cotton for farmers in South India: <http://www.greenpeace.org/international/en/publications/reports/Picking-Cotton/>
106. Benbrook 2012a. op. cit.
107. Fische et al. 2015. op. cit.
108. Wang et al. 2006. op. cit.
109. Greenpeace 2010. op. cit.
110. <http://www.syngenta.com/global/corporate/en/investor-relations/questions-about-syngenta/Pages/technology.aspx>
111. Price, B., & Cotter, J. 2014. The GM Contamination Register: a review of recorded contamination incidents associated with genetically modified organisms (GMOs), 1997-2013. International Journal of Food Contamination, 1: 5.
112. Greenpeace 2010. The costs of staying GE free. <http://www.greenpeace.org/international/en/publications/reports/the-costs-of-staying-ge-free/>
113. Greenpeace 2007. Risky business. Briefing based on the report by Dr Neal Blue of Neal Blue Consultancy. <http://www.greenpeace.org/international/en/publications/reports/risky-business/>
114. Greenpeace 2009. Testimonies of Contamination: Why co-existence of GM and non-GM crops remains impossible <http://www.greenpeace.org/international/en/publications/reports/testimonies-of-contamination/>
115. Price & Cotter 2014. op.cit
116. Price & Cotter 2014. op. cit.
117. Greenpeace 2007. op. cit.
118. Price & Cotter 2014. op. cit.
119. <http://www.ipsnews.net/2008/10/chile-maize-contaminated-with-transgenics/>
120. Price & Cotter 2014. op. cit.
121. Greenpeace 2013. White corn in the Philippines. <http://www.greenpeace.org/seasia/ph/press/reports/White-Corn-in-the-Philippines/>
122. <http://www.monsanto.com/newsviews/pages/monsanto-statement-on-usda-gm-wheat.aspx>
123. Price & Cotter 2014. op. cit.

124. Weiss R. 2006. "Firm blames Farmers, 'Act of God' for rice contamination." Washington Post, USA. <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2006/11/21/AR2006112101265.html>
125. <http://www.monsanto.com/newsviews/pages/coexistence-of-gmo-and-organic-crops.aspx>
126. Greenpeace 2009. op. cit.
127. Binimelis, R. 2008. Coexistence of plants and coexistence of farmers: is an individual choice possible? Journal of Agricultural and Environmental Ethics doi 10.1007/s10806-008-9099-4
128. Huygen, I., Veeman, M. & Lerohl, M. 2004. Cost implications of alternative GM in Western Canada. AgBioForum 6: s169-177.
129. <http://www.ipsnews.net/2008/10/chile-maize-contaminated-with-transgenics/>
130. Bock, A.-K., L'heureux, K., Libeau-Dulos, M., Nilsagard, H. & Rodriguez-Cerezo, E. 2002. Scenarios for co-existence of genetically modified, conventional and organic crops in European agriculture. European Commission Joint Research Centre. <http://ftp.jrc.es/EURdoc/eur20394en.pdf>
131. Menrad, K., Gabriel, A. & Zapilko, M. 2009. Cost of GMO-related co-existence and traceability systems in food production in Germany. International Association of Agricultural Economists Conference Paper, Beijing, 16-22 August 2009. <http://ageconsearch.umn.edu/handle/51562>
132. Menrad et al. 2009. op. cit.
133. Bock, A.K. et al. 2002. op. cit.
134. <http://www.syngenta.com/global/corporate/en/news-center/pages/what-syngenta-thinks-about-full.aspx>
135. <http://www.syngenta.com/global/corporate/en/news-center/pages/what-syngenta-thinks-about-full.aspx>
136. IAASTD 2009. International Assessment of Agricultural Science and Technology for Development. Island Press. <http://www.unep.org/dewa/assessments/ecosystems/iaastd/tabid/105853/default.aspx>
137. ETC 2013. Putting the cartel before the horse... and farm, seeds, soil, peasants, etc. http://www.etcgroup.org/putting_the_cartel_before_the_horse_2013
138. Then, C. & Tippe, R. 2009. The future of seeds and Food Underfood under the growing threat of patents and market concentration. No Patents on Seeds Coalition <http://www.impactbiotech.de/en/node/90>
139. Hubbard K. 2009. Out of hand, farmers face the consequences of a consolidated seed industry, National Family Farm Coalition, <http://farmertofarmercampaign.com/>
140. See Greenpeace 2010. Genetically-engineered cotton fails to perform in Colombia: <http://www.greenpeace.org/international/en/publications/reports/genetically-engineered-cotton/>
141. ETC Group 2013. op. cit.
142. Louwaars, N., Dons, H., Overwalle, G., Raven, H., Arundel, A., Eaton, D. & Nelis, A. 2009. Breeding Business, the future of plant breeding in the light of developments in patent rights and plant breeder's rights, University of Wageningen, CGN Report 2009-14 <https://www.wageningenur.nl/en/show/Breeding-Business.htm>
143. Center for Food Safety 2007. Monsanto vs US Farmers, November 2007 update, <http://www.centerforfoodsafety.org/reports/1411/monsanto-vs-us-farmers-november-2007-update>
144. Center for Food Safety 2007. op. cit.
145. Center for Food Safety 2007. op. cit.

146. ETC Group 2008. Who owns nature? "Corporate power and the final frontier in the commodification of life." <http://www.etcgroup.org/content/who-owns-nature>
147. ETC 2013. op. cit.
148. ETC 2013. op. cit.
149. <http://www.europabio.org/what-difference-between-genetic-modification-and-conventional-breeding>
150. Greenpeace 2014. op. cit.
151. Greenpeace 2014. op. cit.
152. Mir R.R., Bhat J.A., Jan, N., Singh, B., Razdan A.K., Bhat M.A., Kumar, A., Srivastava, E. & Malviya, N. 2014. Role of molecular markers. In: Pratap, A. & Kumar, J. (eds.), *Alien gene transfer in crop plants*. Springer New York. pp. 165 – 185.
153. Murphy, D. 2007. *Plant breeding and biotechnology: Societal context and the future of agriculture*. Cambridge University Press.
154. Greenpeace 2014. op. cit.
155. <http://www.syngenta.com/global/corporate/en/news-center/pages/what-syngenta-thinks-about-full.aspx>
156. <http://www.independent.co.uk/news/science/monsanto-chief-admits-hubris-is-to-blame-for-public-fears-over-gm-10128951.html>
157. Chapin, F. S., Zavaleta, E. S., Eviner, V. T., Naylor, R. L., Vitousek, P. M., Reynolds, H. L., Hooper, D. U., Lavorel, S., Sala, O. E., Hobbie, S. E., Mack, M. C. & Diaz, S. 2000. Consequences of changing biodiversity. *Nature* 405: 234-242.
158. Smith, R. G., Gross, K. L. & Robertson, G. P. 2008. Effects of crop diversity on agroecosystem function: crop yield response. *Ecosystems* 11: 355-366.
159. Di Falco, S. & Chavas, J.-P. 2006. Crop genetic diversity, farm productivity and the management of environmental risk in rainfed agriculture. *European Review of Agricultural Economics* 33: 289-314. See also: Di Falco, S. & Chavas, J.-P. 2008. Rainfall shocks, resilience, and the effects of crop biodiversity on agroecosystem productivity. *Land Economics* 84: 83- 96.
160. Zhu, Y., Chen, H., Fan, J., Wang, Y., Li, Y., Chen, J., Fan, J., Yang, S., Hu, L., Leung, H., Mew, T. W., Teng, P. S., Wang, Z. & Mundt, C. C. 2000. Genetic diversity and disease control in rice. *Nature* 406: 718-722.
161. Badgley, C., Moghtader, J., Quintero, E., Zakem, E., Chappell, M. J., Avilés- Vázquez, K., Samulon, A. & Perfecto, I. 2007. Organic agriculture and the global food supply. *Renewable Agriculture and Food Systems* 22: 86-108.
162. Birkhofer, K., Bezemer, T.M., Bloem, J., Bonkowski, M., Christensen, S., Dubois, D., Ekelund, F., Fließbach, A., Gunst, L., Hedlund, K., Mäder, P., Mikola, J., Robin, C., Setälä, H., Tatin-Froux, F., Van der Putten, W.H. & Scheu, S. 2008. Long-term organic farming fosters below and aboveground biota: implications for soil quality, biological control and productivity. *Soil Biology & Biochemistry* 40: 2297– 2308.
163. Ponisio, L. C., M’Gonigle, L. K., Mace, K. C., Palomino, J., de Valpine, P. & Kremen, C. 2015. Diversification practices reduce organic to conventional yield gap. *Proceedings of the Royal Society* 282: 20141396. <http://dx.doi.org/10.1098/rspb.2014.1396>
164. Chavas, J.-P., Posner, J. L. & Hedtcke, J. L. 2009. Organic and Conventional Production Systems in the Wisconsin Integrated Cropping Systems Trial: II. Economic and Risk Analysis 1993-2006. *Agronomy*

Journal 101: 288-295.

165. Offermann, F. & Nieberg, H. 2000. Economic performance of organic farms in Europe. University of Hohenheim, Hago Druck & Medien, Karlsbad- Ittersbach, Germany vol. 5.
166. Scialabba, N. E.-H. & Hattam, C. 2002. Organic agriculture, environment and food security. FAO Rome <http://www.fao.org/docrep/005/Y4137E/Y4137E00.HTM>
167. UNEP and UNCTAD 2008. Organic Agriculture and Food Security in Africa. United Nations, New York and Geneva http://www.unctad.org/en/docs/ditcted200715_en.pdf.
168. Ramanjaneyulu, G. V., Chari, M. S., Raghunath, T. A. V. S., Hussain, Z. & Kuruganti, K. 2008. Non pesticidal management: learning from experiences. <http://www.csa-india.org/>
169. Hassanali, A., Herren, H., Khan, Z. R., Pickett, J. A. & Woodcock, C. M. 2008. Integrated pest management: the push-pull approach for controlling insect pests and weeds of cereals, and its potential for other agricultural systems including animal husbandry. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences* 363: 611-621.
170. http://opinionator.blogs.nytimes.com/2015/04/24/in-india-profitable-farming-with-fewer-chemicals/?_r=0
171. Greenpeace 2013. Golden Illusion: The broken promises of GE 'Golden' rice': [http://www.greenpeace.org/international/en/publications/Campaign-reports/Genetic-engineering/Golden-Illusion/Eisenstein, M. 2014. Against the grain. Nature 514: 555-557.](http://www.greenpeace.org/international/en/publications/Campaign-reports/Genetic-engineering/Golden-Illusion/Eisenstein,M.2014.Against%20the%20grain.Nature%20514%3A555-557)
172. Quist et al. 2013. op. cit.
173. Quist et al. 2013. op. cit.
174. Quist et al. 2013. op. cit.
175. Smith, R. G., Gross, K. L. & Robertson, G. P. 2008. Effects of crop diversity on agroecosystem function: crop yield response. *Ecosystems* 11: 355-366.
176. UNEP & UNCTAD 2008. Organic Agriculture and Food Security in Africa. United Nations, New York and Geneva. http://www.unctad.org/en/docs/ditcted200715_en.pdf
177. Hassanali et al. 2008. op. cit.
178. Ramanjaneyulu et al. 2008. op. cit.
179. Zhu et al. 2000. op. cit.

กองบรรณาธิการ Janet Cotter, Marco Contiero, Dirk Zimmermann, Justine Maillot

แปลโดย อรุณวาร สว่างไสวกุล

กรีนพีซ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ประเทศไทย)

1371 ตึกแคปปิตอล ชั้น G ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร. (+66) 2357 1921 โทรสาร. (+66) 2357 1929
www.greenpeace.or.th

ภาพโดย Emile Loreaux/Greenpeace

ออกแบบโดย Véronique Geubelle

ตีพิมพ์เมื่อ พฤศจิกายน 2558

GREENPEACE

กรีนพีซเป็นองค์กรอิสระระดับโลก
ทำงานรณรงค์เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติ
และพฤติกรรม เพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อม
และสนับสนุนให้เกิดสันติภาพ